

BUENOS AIRES

MAJ 1977

La Vida Espiritual

**Duhovno
življenje**

Dios se revela a su pueblo

Los descendientes de Abraham no eran al comienzo más que una tribu errante. Y lentamente, se fueron convirtiendo en un pueblo. En un pueblo, aparentemente, como los demás. Con las costumbres, el estilo de vida, la mentalidad y la organización social, política y económica comunes a los pueblos del Antiguo Medio Oriente. Pero en el interior de ese pueblo, "fermentaba" algo nuevo. Había comenzado la etapa final y decisiva del largo camino que desemboca en Cristo.

Hasta entonces, los hombres habían buscado a Dios como "a tientas", sin tener un punto seguro de referencias. Le podían conocer a través de las cosas visibles, pero no habían escuchado su Palabra. Ahora Dios empezaba a "revelarse", a descorder el velo, a darse a conocer. Dios confió su Palabra a los judíos, nos dice San Pablo. Se la confió primera oralmente, por la voz de los Profetas, y después esa Palabra quedó fijada por escrito en los Libros inspirados.

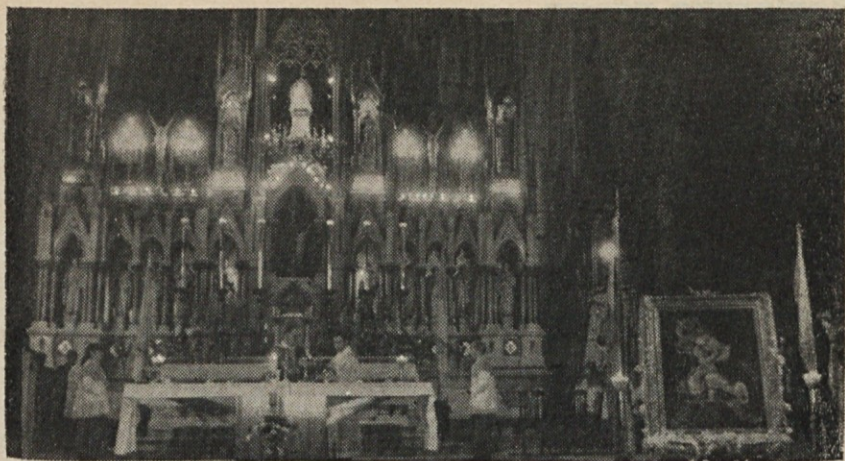
Esos Libros no se escribieron de una sola vez, sino a lo largo de varios siglos, a partir de unos mil años antes de Jesucristo. En ellos se fueron recopilando diversos escritos y numerosas traducciones de carácter histórico, épico, jurídico, legendario, sapiental, poético y litúrgico. Así nació la Biblia, que contiene la clave de la historia de Israel y de toda la humanidad.

Pero la revelación de Dios a su pueblo no se hizo solamente por medio de las palabras que se oyen o se leen, sino ante todo a partir de hechos que se viven. Toda la historia del pueblo judío pone de manifiesto lo que la Biblia llama las maravillas de Dios y su designio salvador en favor de los hombres. A través de esas "maravillas", Dios iba dándose a conocer e iba purificando las concepciones religiosas de la humanidad. De esa manera, la descendencia de Abraham llegó a ser el pueblo de los creyentes en el único Dios verdadero, principio y fin de todas las cosas.

Na prvi strani platnic:

Na Stolu (Begunjsčica, Storžič, Kamniške planine)

Preko dva tisoč naših src ob enem Srcu!

Sinovi in hčere človeških mater ob nebeški Materi!

Srečanje ob letu, postanek življenjskih romarjev na Materinem domu! Predstavitev otrok Materi, poslavljanje odraslih sinov od Matere. Vračanje pod domači krov k Materinim očem, k Njenim besedam.

Požirki božje miline po leto dolgem potovanju od zadnjega obiska. Zenačenje starosti ob priznanju in občutju božjega otroštva mladih in starih.

Spoved grehov in uživanje Kruha!

Izpoved vere v svetišču in na javni poti.

Molitev družin, prošnja posameznika, češčenje cele skupnosti!

Prošnja mater za vsakega izmed njenih otrok; sklenjene roke očeta za celo družino.

Pobožna fantova beseda za nevesto, proseča dekletova usta za izvoljenega.

Na oltar položene skrbi vodnikov, prošnje celega rodu za rod.

Zbor teles božjega ljudstva v enem samem duhu Kristusovem.

Leto dela, pehanja, naporov, trpljenja vseh duš, ki se zlijejo v skupno posodo molitve in zahvale.

Prihod slabotnih in prosečih, odhod navdušenih in zaupajočih!

TO JE NAŠE LETNO ROMANJE K MATERI V LUJAN!

mrn-

Romarska pesem

Romarji smo na Marijino sveto goro.
Da bo vsa naša.
da nam bo čisto blizu,
tako, da bodo lahko iz roke v roko
božje milosti tekle.
kakor studenec nas ujemale v božji tok.

Naša mladost je nebo,
upognjeno v svetel lok
okrog nje:
ona v zlatih stopinjah
kot sonce pred nami gre.

Mi smo drevo, ki ženemo v božjo rast.
V skriti mladostni noči že muževni.
Pridi, Marija,
ti mu cvetove odpri
in iz pomladi v bogato nas žetev usuj!

Mi smo stražarji zaklenjene večnosti.
Pridi, Marija,
z nami Boga pričakuj,
z nami zemlji prerojenje izprosi:
iz hrepenenja nas v izpolnjenje nosi,
pričakujoče nosi nas v sveti večer,
da nam v duše, jaselce bele,
Boga rodiš.

Potem pokleknemo pred teboj
kakor majhen pastir,
zvesto proseč,
da nam ga v večnost pustiš.

Vital Vodušek

Zmagoslavje Vnebohoda

Na Vnebohod se oblaki kot polknice razpno;
zmagoslaven je Jezusov odhod v nebo.
Kmalu po Veliki noči, čez štirideset dni,
novo veselje velikonočno svečo pogasi.

Po sreči zmage nad smrtjo,
po sreči, ki nam jo Jezus z vstajenjem podari,
vnebohodna radost v zraku zadiši.
Rožnat kostanjev cvet je sveča pomladi,
ki se zmagoslavno nad zimo razcveti,
nam z znamenji prenovljenega življenja
svetle milosti Vnebohoda podeli.

Toda spomin na trpljenje, na Véliki petek,
še kot veliko razpelo v kotu med nami živi,
kot veliki križ ali majhen križec spremlja naše življenje,
se v rokah dečkov pomika v vnebohodni procesiji.

Jezus, človek s tega in Bog z onega sveta,
z lestvijo ljubezni poveže nebo in zemljo,
na Vnebohod svojo zemeljsko podobo zapusti,
v sveti evharistiji svečano na oltarju
in v tihem tabernaklju usmiljenja
nam še naprej tolažbo in pomoč deli.

Vnebohod in Jezusovo dokončno slovo,
je le odhod k Njegovemu in našemu Očetu,
Jezus nas pri njem še bolj priporoči,
da enkrat lahko gremo tudi mi v nebo,
odkoder sije na nas vsemogočno božje oko,
odkoder nam božji Oče in njegov Sin pošljeta
že za Binkošti božjo luč, svetega Duha.

Milena Merlak

Binkoštni praznik

Nevihita, ki zdaj grozi, ni nevarna le meni in mojim, da nas ugo-
nobi; hujša grožnja preti temu, kar je v nas nesmrtnega: božji
iskri. Za tempelj določeno opeko, ki so jo zavrgli leni delavci, pobi-
rajo tisti, ki zidajo novi Babilon.

Iz svoje stiske Te kličem, Sveti Duh - Razsvetljevalec: pomagaj
mi, da bom hodil po pravi poti

ne premolčeč in ne prezgovoren,
ne prezaupljiv in ne prezapr, t
ne preošaben in ne premevžast,
ne predrzen in ne preboječ,

ne prezaletav in ne premrtev,
ne prepotr in ne prenasmejan!

Ni važno, kaj sem, temveč kakšen sem.

Velika roža je dozorela, vihar je raznesel in razsejal seme — jaz sem eno tako semence, bitje bolečin in zmogljivosti, pognati moram in se razcvesti. Ostani, Tolažnik, v meni, ko v zlovešči svetlobi zahaja stari čas in v grozečem ognju prihaja ogenj, vihar, potres in povodenj!

Velika je moja odgovornost, ki sem ji usužnjil pekočino domotožja, in ne smem se ji izneveriti, če naj pokonci pričakam sodbo... tu ali v še bolj tuji deželi.

Vinko Beličič

Prinesel sem v srcu svojo domovino v tujisvet

Slovenski človek je prinesel v tuji svet svoje križe, vsajal jih je in — bogme — tudi naši slovenski križi cveto. Cveto v naši mladini, cveto v naših cerkvah, cveto v naših domovih. Slovenski žulji, slovenska volja in — če hočete — slovenska trma sije iz vsega, kar je slovenski človek na tuji zemlji, ki je zdaj naš dom, ustvaril in zgradil. Stopiš lahko v cerkev, ki si jo pomagal graditi, v slovenski besedi moliš, v slovenski besedi se spoveš, v slovenski besedi poješ, greš v slovenski dom, v slovensko dvorano, organizacije imaš, cerkvene in svetne, slovenske so in tvoje so.

Obdali smo ves svet kakor z vencem. Kje pa nismo? Ni nas veliko, pa smo povsod. Če razteg-

nemo roke, ves svet stisnemo medse. V Ameriki smo, v Argentini, v Brazilu, v Venezueli, v Avstralijo smo se vozarili, po Evropi hodimo — povsod smo, zakaj slovenska kri je kakor divja roža — tudi v kamenju raste in cveti.

Dragi prijatelji — pokonci glave! Slovenski človek na tujem ne raste v zemljo, mi rastemo kvišku. Glave sklanjamo in kolena pripogibamo samo pred Bogom in pred nikomer drugim. Slovenski svobodnjaki smo, pri katerih naj bo beseda kakor pečat, in če kdaj vekamo, vekamo na skrivaj, med štirimi stenami in v temi.

Svet naj vidi naš svetel obraz in našo voljo. To je Slovenec, to je slovenski človek, to je naša kri.

Karel Mauser med slovensko mladino v Buenos Airesu

Sveti, meči luč na široko! Za to smo ustvarjeni.

Ni nas treba biti sram teh tridesetih let. Lepa so ta leta, polna so in v njih smo nekaj bratov in sester nežno položili v zemljo, na kateri živimo. Ostali so z nami, z nami žive, z nami hodijo, z nami se vesele.

Vem, samo ljudje smo, napake imamo in trmasti smo včasih kakor voli v jarmu. Vem pa tudi, da trdno verujemo v večnost, kamor pokladamo ure, dneve in leta — kamor smo že položili nad trideset let. Pokladamo jih v božje naročje in so ara za našo bodočnost.

Večkrat takole mislim: prinesel sem v srcu svojo domovino v tuji svet. Polja in gmajne in

bajte in Taborsko cerkev. In če hočem — nihče ne ve in me ne vidi — počasi in ljubeče jemljem iz srca te svetle podobe in jih kakor otrok igrače razpostavljam po kraju, kjer živim. Sem gričke postavim, na enega Taborsko cerkvico, pod njo ajdovo njivo in stog za konec.

In gledam in sem srečen, da nam Bog daje tisto milostno moč, da lahko domovino in lepoto oživljamo povsod, kjer živimo.

Dragi moji, nič ne moremo zgubiti, če sami nočemo. Vse nosimo v sebi.

Nov rod je zrastel iz nas. Ne pozabimo, da smo po tridesetih letih še vedno dolžni svetiti tem, ki so na tuji zemlji iz nas zrastli. Nov čas prihaja, čas silnega ve-

tra, ki ugaša mnoge svetilnike. Eno pa trdno verujem in si ponavljam: ni viharja, ki bi mogel ugasiti luč v teh, ki so šli skoz toliko trpljenja, ki so goreli tudi v tistih letih, ko je bilo toliko sveta v temi. Prišel bo čas, ko ne bomo mogli z rokami veliko več storiti, lahko pa bomo tudi tedaj še svetili. Miren bo tisti plamen, ker mu bo že pri-taknjen dih večnosti. Sijal bo lepše, kakor sije danes.

Zahvalimo se Bogu za teh trideset let. Zahvalimo ga za križe, zahvalimo ga za veselje, zahvalimo ga za vse, ki so nam na težki poti pomagali, zahvalimo ga za prijatelje, pa tudi za vse mrtve, ki v večnosti za nas prosijo.

Trdno upajmo in verujmo tudi po tridesetih in več letih: Slovenska kri se nikoli ne izvrže. Če se vsaka druga — slovenska se ne!

Karel Mauser

PESMI KARLA MAUSERJA

Meditacija na gori

V mojih sklenjenih rokah
noč bedi,
v mojih sklenjenih rokah
večnost drhti.

V resje pada plaha molitev,
v pečeh za mano veter šumi,
z zvezdami prešiti plašč neba
v dalje čez vrh v temo valovi.

V mojih sklenjenih rokah
joče spomin,
v mojo bridkost
diši rosni brinj.

Pripravljenost

Moj čas je mimo,
rože sem že vrgel po bregu,
sanjam zaprl vrata —
moj čas je mimo.

Ti bedni šopki veselja in žalosti,
počemu jih še držimo?
Bog ve, če bi še nekdo mogel živeti,
če bi jaz umrl?

Boj Bog, jaz sem le šipek in cvetim,
vrtnica pa je morala umreti.

Misel

Premišljujem, kako je,
ko večnost
preplavi čas.

So solze
v očeh mrtvih
samo zavoljo tega,
ker je bil čas tako dolg?

Misel iz dnevnika

Počasi spet postajam prst,
vsak dan sem bliže klicu zemlje,

ki daje in spet sproti jemlje
od sadežev do bridkih krst.

Slovensko dušnopastirstvo v Argentini

I. UREDITEV DUŠNEGA PASTIRSTVA

Ko so koncem prejšnjega stoletja prišli prvi posamezni Slovenci v Argentino in za njimi prva večja skupina iz Italije po prvi svetovni vojni okrog l. 1928, ko jih je fašizem gospodarsko in kulturno načrtno uničeval, več let niso imeli rednega slovenskega dušnega pastirja. Župnik Anton Merkun iz Homca pri Kamniku jih je obiskal leta 1926 za par mesecev in po vrnitvi vplival na ljubljanskega nadškofa dr. Gregorija Rožmana, da je l. 1933 poslal v Argentino kot izseljenskega dušnega pastirja duhovnika Jožefa Kastelica in za njim l. 1935 Janeza Hladnika. Že Kastelic je začel redno nedeljsko mašo na Paternalu in v Avellanedi ter v začetku tudi popoldanski krščanski nauk. Ker je vedel, da s tem doseže le majhen del rojakov, je začel izdajati pred 44 leti revijo „Duhovno življenje“. Ko se je Kastelic ubil pri vzponu na najvišji vrh Andov, Aconcaguo, je za vse delo spet ostal Hladnik sam. Uradno je bil nastavljen kot kaplan na argentinski fari v Buenos Airesu, zraven je pa opravljal dušnopastirsko delo za

Slovence. V tedenskem prostem dnevu jih je obiskoval v mestu in bližnji okolici, v letnih počitnicah pa v oddaljenih krajih v notranjosti države, katere je sicer dosegal s pisanjem in pošiljanjem DŽ.

Po drugi svetovni vojni je s skupino političnih beguncev iz evropskih taborišč, kamor so se zahtekli po umiku iz Jugoslavije, kjer so 1945 komunisti prevzeli oblast, prišlo tudi 70 duhovnikov. Izmed njih je takratni nadškof v Buenos Airesu izbral Antona Oreharja za pomočnika Hladnika v slovenskem dušnem pastirstvu, katerega delo sta si razdelila tako, da je Hladnik ohranil skrb za „staronaseljence“, Orehar pa za „novonaseljence“. Ko pa je l. 1950 Hladnik prevzel argentinsko faro sv. Jožefa v Lanusu, je vodstvo dušnega pastirstva za vso slovensko skupino prevzel Orehar, katerega je imenovala Konzistorialna kongregacija po izidu „Exul familia“ l. 1954 za direktorja slovenskega dušnega pastirstva v Argentini.

Slovenski duhovniki so se po l. 1948 razšli kot kaplani po argentinskih škofijah. Nekateri od njih so začeli skrbeti tudi za Sloven-

Pročelje Slovenske hiše v Buenos Airesu, Ramón Falcón 4158

ce, ki so živeli v njihovi bližini. Tako se je ob verskem središču v Buenos Airesu izoblikovalo več krajevnih postojank v okolici glavnega mesta in v notranjosti države. Ta ureditev je do danes ostala takole urejena in oskrbovana zaporedoma po naslednjih duhovnikih: 1. Buenos Aires (A. Orehar); 2. San Martín (Karel Škulj, Alojzij Starc, Jože Jurak, Gregor Mali, Jure Rode, Franc Bergant); 3. Ramos Mejía (Janez Kalan, Alojzij Starc, Jože Škerbec); 4. Lanús (Janez Petek, Janez Hladnik, Andrej Prebil, Janez Petek); 5. San Justo (Janko Mernik, Alojzij Starc); 6. Morón (Matija Lamovšek); 7. Florida-Carapachay (Albin Avguštin, Franček Prijatelj, Matija Borštnar); 8. Mendoza (Ivan Ca-

serman, Janez Malenšek, Jože Horn); 9. Mar del Plata (Boris Koman); 10. Córdoba (p. Jakob Vučina, Franc Levstek); 11. Berazategui (Stanko Škrbe, Jože Guštin); 12. San Luis (Franc Novak ml.).

Za staronaseljence sta prevzela skrb za Hladnikom Al. Starc in J. Škerbec.

Poleg rednih dušnih pastirjev pomagajo ves čas drugi slovenski duhovniki, zlasti pri spovedovanju in vodstvu duhovnih vaj. V dobrodelnem pogledu je do zadnjega veliko pomagal Jože Košiček, ki je bil dolga leta kurat v bolnišnici Fernández.

Dušne pastirje za izseljence po novi uredbi imenuje predsednik krajevne škofovske konference.

II. KAJ POMAGA V DUŠNEM PASTIRSTVU

1. **Nedeljska služba božja** za Slovence je najodločilnejše sredstvo za tiste, ki se je redno udeležujejo. Urejena je vsako nedeljo na sedmih krajih, v krajevnih argent. cerkvah ali slovenskih domovih, ko imamo sv. mašo in pridigo s slovenskim petjem in priložnost za spoved. V drugih omenjenih središčih je navadno enkrat na mesec.

2. **Svete ure za prvi petek v mesecu** imamo na 9 krajih; poleg udeležbe pri sv. maši in drugih molitvah verniki lahko opravijo sv. spoved.

3. **Šolske maše** imamo poleg začetne in zaključne v središču tudi mesečno v posameznih krajih in imajo otroci tedaj priložnost za spoved.

4. **Romanji imamo** vsako leto v Luján in v Lurdes; obkrat se zbere okrog 2500 rojakov; to sta največji in najlepši prireditvi. Zberejo se po zastopnikih rojaki iz vse Argentine, večinoma seveda iz glavnega mesta in okolice (Vélíki Buenos Aires). Ljudje imajo priložnost za spoved in v procesiji ter s petjem in molitvijo vplivajo tudi na domačine.

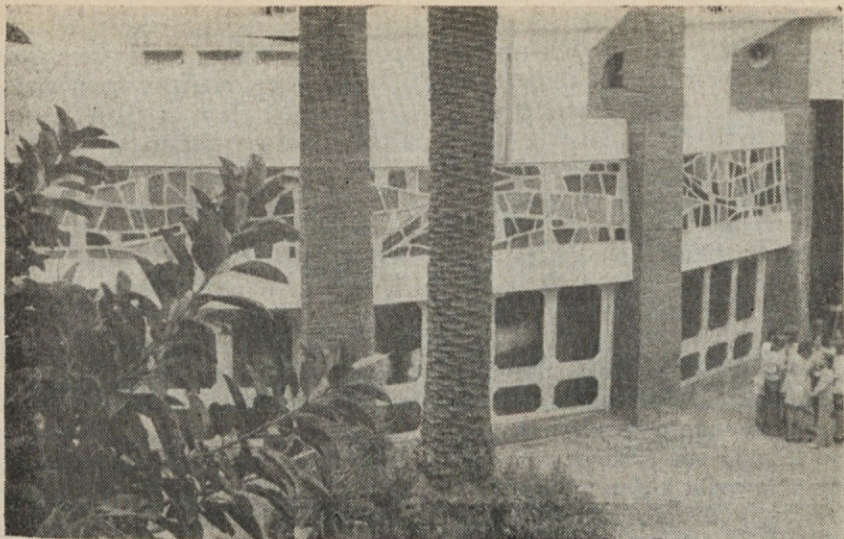
5. **Proslava s sv. mašo** je najmočnejša prvo nedeljo v juniju za žrtve druge svetovne vojne in slovenske revolucije. Šolski otroci se zberejo za nedeljo sv. Alojzija in ob obletnici Slomško-ve smrti.

6. **Procesija sv. Rešnjega tele-sa**, polnočnica za božič in obredi vélikega tedna zberejo rojake v slovenski cerkvi Marije Pomagaj v Buenos Airesu in v zavodu Don Bosco v Ramos Mejía.

7. **Duhovne vaje**, tridnevne ali enodnevne, imamo vsako leto za posamezne naravne stanove in posebej za izobražence. Vodili so jih doslej: Alojzij Odar, Albin Avguštin, Marjan Bečan, Ivan Caserman, Mirko Gogala, Franc Gnidovec, Rudolf Hanželič, Franc Jaklič, Alojzij Košmerlj, Alojzij Kukovica, Janez in Primož Langus, Gregor Mali, Ciril Milavec, Franc Novak st., Tone Ogrin, Anton Orehar, Jože Rant, Jure Rode, Alojzij Starc, Franc Sodja, Jože Škerbec, Ivan Jan, Franc Urbani-ja in Filip Žakelj.

8. **Duhovne obnove v postu** kot priprava na veliko noč (vodili so jih poleg zgornjih Matija Borštnar, Franc Grom, Jože Guštin, Jože Košiček, Matija Lamovšek, Janez Markič, Karel Škulj).

9. **Časopisje** je edino sredstvo, po katerem more dušni pastir doseči največ rojakov. Med listi moramo najprej omeniti **Duhovno življenje**, ki že 44. leto veže rojake, jih oblikuje in ohranja. Spreminjalo je obliko in vsebino od ustanovitve do danes; nekaj let je izhajalo skupaj s Katoliškimi misijoni po l. 1949. Urejali so ga doslej: Kastelic, Hladnik, Orehar, Odar, Lenček L., Jurak, Gnidovec, Rant, Rozman, Starc, Rode in Škerbec.

Zunanost cerkve Marije Pomagaj v Slovenski hiši

Oznanilo je tedenski list, ki oblikuje in obvešča od l. 1948 slovenske vernike v Argentini in je med vsemi listi najbolj razširjen; vzdržuje se s prostovoljnimi prispevki. **Omnes unum** je bila duhovniška revija, ki je več let izhajala v Argentini z namenom, da veže slovenske duhovnike po vsem svetu. Ko se je preselila v Evropo, je kmalu nehala izhajati. **Katoliški misijoni** v urejevanju Ladislava Lenčka in Franca Sodja širijo misijonsko misel med Slovenci po vsem svetu. **Družabna pravda**, ki je do nedavnega izhajala, je skrbela za razširjanje in poglobljanje socialnega nauka Cerkve. **Mladinska vez** je kulturno versko glasilo slovenske mladine v Argentini.

Poleg verskih listov izhajajo tu še drugi listi: tednik **Svobodna Slovenija**, periodični listi **Meddobje**, **Glas**, **Tabor**, **Vestnik**, **Smer**, ki obravnavajo s Sijem kulturna, leposlovna, socialno politična in narodnostno politična vprašanja.

Omnes unum so urejevali Ign. Lenček, Ivan Ahčin, Franc Gnidovec, Mirko Gogala, Jože Guštin in Filip Žakelj.

Problemi pri časopisih so v iskanju sodelavcev in ekonomske težave dežele, v kateri izhajajo.

10. **Pouk verouka** je od vseh začetkov sestavni del učnega programa na ljudskih šolah in srednješolskih tečajih. Poučuje ga redno krajevni dušni pastir, dol-

ga leta sta poleg njih pomagala Milavec in Franc Novak st. Na srednješolskem tečaju rav. Marka Bajuka v mestu ves čas poučuje verouk A. Orehar, v Mendoza Horn, v Lanusu Sodja in Lenček, v Adroguéju v Rožmanovem zavodu vzgojni vodja ali prefekt, v Bariločah pa ga poučuje laik, ker ni stalnega dušnega pastirja Slovenca, sedaj F. Jerman. Kakor je ves čas za vse predmete, je tudi za verouk posebej v srednji šoli pomanjkanje učne knjige za zadnje letnike; za prva dva letnika sta Kukovica in Orehar pripravila knjigo: Temelji — Kristus, v drugih letnikih dijaki delajo zapiske.

11. **Organizacije** so važno sredstvo modernega dušnega pastirstva in posebna oznaka slovenske skupine, ki je prišla v Argentino po l. 1948.

Prvenstveno mesto med verskimi organizacijami vsekakor zavzema **Katoliška akcija**, katera se je prek begunskih taborišč v Avstriji in Italiji rešila iz domovine v izseljenstvo in do danes ohranila le v Argentini. Ko se je glavnina beguncev preselila čez morje, se je Narodni odbor organiziral v Argentini, kateremu sta bila po določbi škofa dr. G. Rožmana asistenta Odar in Orehar. Ta je vzdrževal stike s pokrajinskimi odbori v Argentini, ZDA, Kanadi in Evropi. Ko so ti prenehali, se je organiziral Osrednji odbor v Argentini, kateremu sta asistenta Orehar in Starc. V nje-

ga okrilju delajo zvezni odbori naravnih stanov. Asistenti so bili pri možeh Mali in Lamovšek, pri ženah Kalan in Orehar, pri fantih Anton Grčman, p. Ciril Petelin, Jurak, Starc, pri dekletih ves čas Orehar. Pri krajevnih skupinah so sodelovali v teku let: Avguštin, Caserman, Horn, Rode, Mernik, Malenšek, Novak Fr. st., škerbec. Člani in članice imajo redno dvotedenske sestanke in mesečne rekolekcije. Velika težava je pri KA in tudi drugih organizacijah razseljenost, oddaljenost ter različna zaposlenost, pri dijakih posebej šolski urniki in predavanja na univerzi. Glavni apostolat KA je tisk in skrb za duhovne vaje in druge verske ter kulturne prireditve.

Družabna pravda je imela kot glavni namen širjenje in poglobljanje socialnega nauka Cerkve. Zaradi pomanjkanja dotoka mladih ljudi sedaj dejansko ne deluje, zaradi finančnih vzrokov tudi ne izhaja list, ki ga je organizacija izdajala pod istim imenom. Asistenti so bili zaporema: Orehar, Lenček L., Lamovšek, Jurak, Mali.

Mladinske katoliške organizacije so področje, kjer pride duhovnik v stik z mladimi ljudmi in jih spremlja kot duhovni vodja v smislu krščanskega svetovnega nazora. Pri **Fantovski zvezi** so bili duhovni vodje: Mernik, Jurak, Starc; pri **Dekliški organizaciji** pa Orehar in Starc. V krajevnih središčih pa so ob strani

Mozaik na dvorišču Slovenske hiše: sv. Ciril in Metod

fantovskim odsekom in dekliškim krožkom krajevni dušni pastirji. Po metodi salezijanske vzoje je več let pod vodstvom Mernika delal **Mladinski dom** za fante in dekleta, po njegovi smrti je delovanje tega prenehalo.

Slovensko katoliško akademsko starešinstvo se je organiziralo kmalu po prihodu v Argentino kot zbiranje katoliških izobražencev in nekaj let živahno delovalo, potem utihnilo in zadnja leta spet oživel pod vodstvom mladih moči; duhovni vodja je ves čas Orehar.

Akademiki so kmalu ustanovili **Slovensko katoliško akademsko društvo**, ki zbira akademike navadno mesečno h kulturnemu in družabnemu delu; asistenta sta mu bila Ignacij Lenček in p. Alojzij Kukovica.

Srednješolci in srednješolke so imeli svojo posebno organizacijo

do začetka srednješolskega tečaja rav. Marka Bajuka, za katerega ustanovitev je pobuda izšla prav iz njihovih organizacij. Duhovni vodja je bil ves čas Starc. Mesečnih sestankov se udeležujejo sedaj pri SFZ in SDO z drugimi fanti in dekleti.

Misijsko zvezo za ohranjanje in širjenje misijske misli med rojaki ideološko in organizacijsko vodita Lenček L. in Sodja, katerih vpliv je namenjen rojakom po vsem svetu.

Za **dobrodelno delovanje** je bila v središču ustanovljena **Vincencijeva konferenca**, katere oddelek je bil urejen tudi pri skupini v Slovenski vasi; nekaj časa je delovala pod vodstvom Karla Škulja v San Martinu **Elizabetina konferenca**, pod Mernikovim vodstvom v San Justu pa tamošnja **Karitas**; delo zadnjih dveh se je vključilo zadnja leta

v osrednjo Vincencijevo konferenco, katera zbira sredstva za nabirke, posebej tudi v dobrodelnem mesecu, in z darovi ob smrti namesto vencev.

Čebelica je bila ustanovljena v okrilju dušnega pastirstva l. 1949 kot hranilno podporna organizacija in je s svojimi posojili omogočila v teku let marsikateremu rojaku zidavo hiše ali začetek malih podjetij, levji delež pa je doprinesla pri zidanju Slovenske hiše in cerkve v Buenos Airesu, tako da bi brez nje dejansko ne mogli teh del izvršiti.

Pri ostalih osrednjih ali krajevnih organizacijah, ki družijo rojake za njihovo delovanje po krajevnih domovih, duhovniki sodelujejo kot člani odborov, ko omenimo osrednje društvo **Zedinjena Slovenija in Domove**. Pri Slovenski kulturni akciji so duhovniki združeni v posebnem **teološkem odseku** ali sicer sodelujejo v odboru in odsekih.

12. Dušnopastirski obiski so poleg časopisja, nedeljske službe božje ter organizacij najvažnejše sredstvo dušnega pastirja, da ohranja in pogloblja stik s svojimi verniki. Opravijo te obiske krajevni dušni pastirji in drugi duhovniki, ki na področju živijo, delegat enkrat na leto obišče oddaljene skupine v notranjosti države, kjer ob tej priložnosti vodi duhovno obnovo in romanje.

13. Kartoteka nudi dušnemu pastirju pregled gibanja njegovih

vernikov, s katerimi zadnja leta hoče poglobiti stik po na novo ustanovljenih krajevnih **pastoralnih svetih**.

14. Zveza slovenskih žena in mater, ustanovljena pred 10 leti v središču in sedaj s svojimi krajevnim skupinami, zbira žene in matere, ki se poleg skrbi za lastno oblikovanje posvečajo dobrodelnosti. Za duhovna vodja sta bila imenovana Rode in Škerbec.

15. Roditeljski sestanki po naših šolah v skupni pripravi šolskih odborov ter učiteljskih zborov v povezavi z dušnim pastirjem dajo duhovniku priložnost za stik s starši in učitelji, da se pogovorijo o občasnih vzgojnih problemih učencev; navadno so ti sestanki vsaj dvakrat na leto.

16. Dušnopastirska pisarna v Slovenski hiši je administrativni center za dušnopastirsko delovanje z upravami verskih listov, za posredovanje knjig in dokumentov ter za zbiranje finančnih sredstev. Prva dušna pastirja Kastelic in Hladnik sta imela svoje pisarne na osebni pisalni mizi ali celo v žepu, kar danes pri tako raznovrstnem delovanju ni mogoče. Za p. Petelinom vodijo to pisarno laične moči: Lovro Jan, Pavle Mašič, Zdenka Gornik.

17. Odbor za Slovensko hišo, cerkev in šolo je od 1. aprila 1954 leta središče delovanja za zgradbo tega, kar imenujemo slovensko središče v Buenos Airesu v

Spominska cerkev Marije Pomagaj v Buenos Airesu

Argentini. Načrtoval je, zbiral sredstva, upravljal, prosil ter delal za gradbo, ki je snovno ognjišče za duhovno ohranjanje ognja krščanske vere in narodne zavesti med slovenskimi naseljenci v Argentini. Ta odbor je čul nad vsemi važnimi dogodki, ki so v zvezi s to zamisljo: podpis kupne pogodbe za lastnino Ramón L. Falcón 4158 v Buenos Airesu dne 5. julija 1954, pre-

pis lastnine na uradnega lastnika Nadškofija Buenos Aires dne 29. septembra 1954. Odločilno besedo za začetek tega dela so dali člani moške KA na svojem letnem zborovanju 28. marca 1954 v Escobarju pri Buenos Airesu. Prvo leseno zgradbo je blagoslovil škof Rožman 25. novembra 1956; temelje zidane stavbe pa direktor Orehar 8. julija 1962 in zgradbo samo 7. maja 1965; isti

je tudi na sveti večer 1972 blagoslovil med polnočnico temeljni kamen za cerkev Marije Pomagaj, cerkev samo pa 26. maja 1974. S tem so bili postavljeni zunanji prepotrebni dejavniki vsega versko kulturnega in socialnega dela med slovenskimi rojaki v Argentini, ker smo bili prej dolga leta gostje po argentinskih župnijah in samostanih.

18. Sodelovanje duhovnikov pri slovenskem dušnem pastirstvu v Argentini vključuje poleg rednih dušnih dušnih pastirjev, katere smo že omenili, v marsičem večino drugih slovenskih duhovnikov, ki imajo stik z rojaki in nudijo odločujočo pomoč v duhovni oskrbi rojakov: spovedovanje, vodstvo duhovnih vaj in obnov, pisanje v liste in hišni obiski; posebej je treba poudariti tudi finančno pomoč, ki so jo nudili gradnji osrednje Slovenske hiše in krajevnih domov. Prav tako pomoč v šoli in pri predavanjih na različnih sestankih in tečajih.

To sodelovanje se je oblikovalo in razvijalo v sledečih ustanovah:

a) **Teološka fakulteta s semeniščem** pod vodstvom Odarja, Gnidovca in Ignacija Lenčka, Žaklja ter Rozmana in Kukovice. Poleg vzgoje bogoslovcev so radi prevzeli profesorji vodstvo duhovnih vaj in predavanja na duhovniških in laičnih sestankih skozi vsa leta obstoja ob roki škofa Rožmana, ki je bil njihov predstojnik, in za njim p. Antona Pre-

šerna, saj je izšlo iz semenišča v Argentini 40 naših novomašnikov.

b) **Rožmanov zavod**, naslednik Škofovih zavodov v Št. Vidu, je spremljevalec in nadaljevalec prekinjenega semenišča in kot tak oblikovalec naših slovenskih izobražencev, bodočnosti našega rodu v zdravem mišljenju in življenju; v zadnjem času rodi tudi rove duhovniške poklice. Gojenci so rastle pod vzgojnimi voditelji: Alojzij Kukovica, Branko Rozman, Primož Langus, Franc Urbanija in Marjan Bečan.

c) **Baragovo misijonišče pri lazaristih v Lanusu** pod vodstvom Sodje izpolnjuje važen odsek v vzgoji naših mladih ljudi, posebej s pogledom na misijonske poklice, katerih je izšlo že lepo število: duhovniki in bogoslovci ali laični sodelavci v misijonih.

d) **Duhovniška srečanja** ohranjajo duhovniškega duha in usmerjajo dušnopastirsko delo, bodisi na rednih mesečnih sejah, ki jih imajo dušni pastirji, bodisi na splošnih duhovniških sestankih, ki so od l. 1948 vsak mesec. Sobratje najdejo ob tej priložnosti potreben vpogled v sodobne probleme in duhovno oporo, prav tako tudi prepotrebno razvedrilo. Parkrat smo imeli tudi celodnevne študijske dneve z aktualnimi razpravami za sedanji čas. Iz duhovniške skupnosti je zrasla zamisel podpore semenišču ob selitvi iz San Luisa v Adrogué l. 1951, gradnje Slovenske hiše 1954 in cerkve 1972.

Podoba Marije Pomagaj v Slovenski cerkvi v Buenos Airesu

19. Laična udeležba pri razvijanju dušnopastirskega dela je odločilnega pomena za sedanji uspeh. Funkcionarji in člani KA,

drugih verskih in kulturnih organizacij ter osrednjega Društva Zedinjena Slovenija in krajevnih domov, posebej je omeniti zборе

„Gallus“ pod vodstvom dr. Julija Savellija in krajevne cerkvene zbornice, so s svojimi žrtvami ustvarili pogoje za uspeh v dušnopastirskem delu v Argentini. Sem moramo šteti liste, verske in druge, njihove urednike in sodelavce ter raznašalce in zbiratelje naročnin, ki nosijo težo in vročino dneva.

Krajevni pastoralni sveti, ki so se v teh letih organizirali, nudijo dušnim pastirjem važen most do misli in želja njihovih vernikov. Prav tako je treba poudariti važno delo učiteljstva, ki z vodstvom in ohranjanjem naših šol pripravlja našo mladino za sprejem verskih resnic in navodil.

III. RAZUMEVANJE IN SODELOVANJE ARGENTINSKE HIERARHIJE

Odločilno besedo je imel v tem pogledu od vseh začetkov nadškof v Buenos Airesu kard. dr. Jakob Alojzij Copello, ki je sprejel prva dušna pastirja Slovencev v Argentini Kastelica in Hladnika in kasneje Oreharja. Posebej je z veliko simpatijo in zaupanjem spremljal slovensko dušnopastirsko delo po l. 1948. Dovolil in priporočil je župniku Romanu Figallu pri sv. Juliju v Buenos Airesu, naj odstopi del župnijskih prostorov za prvo slovensko središče na Víctor Martínez 50. Isti je dovolil slovenskim duhovnikom kot prvo izjemo v

svoji škofiji, da so se mogli naseliti v zasebni hiši, odkoder so oskrbovali krajevna središča.

Drug velik dobrotnik je postal slovenski skupini nadškof msgr. J. Solari v La Plati, ki je ob odhodu slovenskega semenišča iz škofije San Luis sprejel to punčico Rožmanovega očesa v svojo škofijo.

Veliko dobroto so dejansko izkazali škofje Argentine, ko so nas duhovnike-begunce, nepoznane, celo obdane s sumnjo nejasnosti, sprejeli v svoje škofije in nas postavili na dušnopastirska mesta.

Kard. Copello in ostali škofje so nam še pred izidom „Exul familia“, ki je 1952 izdala določbe za izseljensko dušno pastirstvo, dovolili redno službo božjo s slovensko pridigo in petjem, prva obhajila, delo v naših verskih organizacijah po našem načinu, lastne birme za slovenske otroke, ki jih je opravil škof Rožman ob svojih obiskih 1949, 1952, 1956, in 1959 škof Martínez, 1964 takratni pomožni škof Buenos Airesa, sedaj v San Justu msgr. Carerras; od 1967 dalje je za vsako drugo leto dovolil nadškof v Buenos Airesu birmovanje v slovenskem jeziku direktorju Oreharju.

Tudi papeški nunciji Fieta, Zanini, Monzoni in Zanin so bili ves čas v oporo našemu delu, posebej ob selitvi semenišča iz San Luisa v La Plato.

Krajevni župniki in samostanski predstojniki in prednice z u-

mevanjem spremljajo naše delo in so nam v začetnih letih, ko nismo imeli urejenih svojih prostorov, prepuščali cerkve in župnijske prostore za naše versko življenje, čeprav marsikateri do danes ne razumejo do kraja problema naše integracije v tukajšnje življenje. Hvaležni priznavajo prav ti cerkveni krogi, da so naši rojaki z zvestim izvrševanjem verskih dolžnosti bili zgled vernikom teh župnij in vzpodbuda redovnikom in redovnicam. Samostani marianistov, salezijancev, božje Pastirice in mnogi drugi bodo vedno v naša srca zapisani kot veliki dobrotniki.

IV. OKVIRNA SLIKA ŽIVLJENJA V SLOVENSKI CERKVI IN SLOVENSKI HIŠI V BUENOS AIRESU V TEKU ENEGA LETA

Slovenska cerkev Marije Pomagaj

Ta cerkev je bogoslužno središče za redno slovensko službo božjo vernikov, ki živijo v Capitalu — glavnem mestu Buenos Airesu. Ozemlje je obširno in rojaki so naseljeni zelo raztreseno, zato mnogi iz obrobja hodijo v sosednja krajevna slovenska središča (San Martín, Ramos Mejía, San Justo). Redno imamo vsako nedeljo slovensko mašo s petjem in pridigo, vsak 1. četrtek v mesecu je sv. ura in v postnih petkih sv. križev pot, prav tako je vsakdanja maša zvečer in vedno priložnost za sv. spoved. Ob cer-

kvi so šolski prostori, kjer se v ljudski šoli otroke poučuje verouk, prav tako nad 200 srednješolcev na tečaju rav. M. Bajuka. Je pa naša cerkev tudi kraj, kjer imamo nekatera skupna verska opravila za vse Slovence v Vélikem Buenos Airesu: začetne šolske maše za vse ljudske in srednje šole, slovensko prvo sv. obhajilo in slovensko birmo, rekolekcijo KA (18-krat na leto), Alojzijeve in Slomškov dan, bogoslužje vélikega tedna in božično polnočnico, žegnanje slovenske cerkve po prazniku Marije Pomagaj, mašo za slovenske žrtve na prvo nedeljo v juniju, misijonsko nedeljo, redne mesečne mladinske maše, maše osmrtnice. — Krstov je bilo v letu 1976 26; porok pa 10. Začela so se romanja krajevnih slovenskih verskih skupnosti, pri katerih so prejeli sv. maziljenje naši starejši in bolehní.

Slovenska hiša

V njej imajo svoj sedež: Dušnopastirska pisarna z vsemi oddelki, Zedinjena Slovenija (Društvo Slovencev), Slovenska kulturna akcija, Slovenska KA, Slovenska fantovska zveza in Slovenska deklíška organizacija, Slovensko katoliško akademsko starejšinstvo, Slovensko katoliško akademsko društvo, Duhovno življenje in Oznaniło, Svobodna Slovenija, Vestnik in Tabor, Mladinska vez, Slovensko zavetišče ško-

fa dr. Gr. Rožmana, Zveza slovenskih mater in žena, Slovensko gledališče. V hiši se zbira redno mesečno skupnost slovenskih duhovnikov. V l. 1976 je bilo v SH 154 sej, 5 občnih zborov, 251 sestankov, 18 večjih odrskih prireditvev in 5 pevskih koncertov.

Dvorana v Slovenski hiši je dosti velika za osrednje prireditve in za gostovanje iz posameznih krajev.

V hiši je sedež Slovenskega srednješolskega tečaja ravn. Marika Bajuka in ljudske šole nadškofa Jegliča.

V. POGLED V BODOČNOST

Kakor smo iz verskega in narodnega stališča veseli, da imamo na voljo vse knjige, da v slovenskem dušnem pastirstvu opravimo vsa verska opravila v domačem slovenskem jeziku, nas skrbita dva problema. Prvi problem je **obdržati zadostno število slovenskih duhovnikov**, ki bodo sposobni in voljni vršiti dušno pastirstvo med svojimi rojaki. To delo je svojevrstno, ker je duhovnik razdeljen med tukajšnji latinski in slovenski svet, vsak s svojimi zahtevami in značajem. Slovenski dušni pastirji morajo zaradi možnosti preživljanja sprejeti službe v tukajšnjih ustanovah, se pogovoriti s škofi in voditelji ustanov, da dobijo zadosti časa za delo med svojimi rojaki. Pri rojakih je delo tako raztrese-

nost veliko časa in sredstev, čeprav površni opazovalec tega problema ne bo videl. Novoposvečeni duhovniki, čeprav so slovenskega rodu, so redni duhovniki tukajšnjih škofij in se je treba za vsakega posebej z njegovim škofom pogovoriti, kam ga bo nastavil, da bo mogel delati med Slovenci in to spet s posebnim dogovorom župnika, kamor pride duhovnik. Od redovnih duhovnikov sedaj redno razen lazaristov v Lanusu ne dela v slovenskem dušnem pastirstvu nihče. Trenutno imamo 15 bogoslovcev slovenskega porekla, med njimi je 5 škofijskih, od teh 3 v nadškofiji Buenos Airesa, in 10 redovnih bogoslovcev.

Drug problem je, kako **modro pripraviti rojake**, da bodo v razmerah, ko nimajo na razpolago slovenskega duhovnika, mogli opraviti najbolj nujno v jeziku kraja in da to navajanje ne bo zgledalo kot odtujevanje slovenski kulturi in zavesti, pri onih, ki bodo tako ravnali, pa ne odtujitev. Psihološko je brez dvoma razlika med rojaki, ki so prišli v deželo, in mladino, ki je tukaj rojena. Modrost bo morala voditi starše, da ne zanemarijo slovenskega jezika, in učitelje, ki bodo to poznanje poglobili, in ne nazadnje duhovnike, ki morajo vernike pripraviti na vse možnosti. Brez dvoma je v tem pogledu bistvenega pomena navezanost na krajevna središča ter udeležba pri slovenski službi božji in pri

priredivah ter vzdrževanje našega slovenskega tiska. Pravo sorazmerje bo vzdrževalo sodelovanje rojakov pri apostolatu v našem kakor tudi v tukajšnjem farnem okolju.

Božji blagoslov, varstvo Mari-

je Pomagaj, iskrena povezanost z osrednjimi ustanovami ter požrtvovalnost dušnih pastirjev in vernikov bo mogla ohraniti stovitnost skupine tudi v verskem pogledu.

Msgr. Anton Orehar

Prikazovanje Marije v Fatimi in današnji človek

(Ob 60-letnici Marijinih prikazovanj v Fatimi)

Leta 1917 je Evropa še gorela v plamenih vojne. Papež miru Benedikt XV. se je zaman trudil z naravnimi in nadnaravnimi sredstvi, da jo ustavi. Leto prej je potegnilo v bojni metež tudi Portugalsko. Trume moških so odhajale na bojišče in ni jih bilo več nazaj. V jok in žalost, ki je polnila deželo, pa je udarilo ime, ki je zazvenelo kakor odrešenje: Fátima! Razširil se je klic, ki je budil v srcih novo upanje: V Fátimo! Pojdimo v Fátimo!

Fátima

Kaj je bila Fátima? Tedaj samo skromna, nepoznana vas na vznožju puščobne Serre, nekako v srcu Portugalske, 130 km severno od Lizbone in 10 km od najbližje železniške postaje. V cerkvenem pogledu pripada naj-

manjši portugalski škofiji, ki ima sedež v mestu Leiría. Kraj je iz več zaselkov, skupin hiš, raztresenih po lahko dvigajočem se pobočju.

Zakaj si je Marija izbrala prav ta samotni kotiček Portugalske za svoja prikazovanja? Bržkone zato, ker je v onih krajih izredno razširjena rožnovenska pobožnost.

Prikazanje angela

Proti koncu pomladi 1916 so Lucija Dos Santos (9 let), njen bratranec Francek Marto (8 let) in njegova sestra Jacinta (6 let) pasli svoje ovce v kraju Cabeco nad Fátimo. Po kosilu so odmogli na paši rožni venec in se začeli igrati s kamenčki. Kar zagledajo nad oljčnim gajem v dolini svetlo luč, bolj belo kot sneg, v podobi prozornega in bleščečega se mladeniča, od 14 do 16 let,

ki se jim bliža. Otroci od začudenja onemé. Prikazen se ustavi pri njih in jih nagovori:

„Ne bojte se, angel miru sem. Molite z menoj!“

Poklekne in se skloni s čelom do tal. Nato pravi:

„Moj Bog, verujem v Te, molim Te, zaupam v Te in Te ljubim. Prosim Te, odpusti njim, ki ne verujejo, Te ne molijo, ne zaupajo in Te ne ljubijo.“

Gnani od nepoznane sile stobre otroci isto in ponavljajo besede za njim.

Ko je trikrat ponovil molitev, je skrivnostni mladenič vstal in naročil: „Tako molite! Glas vaših prošenj bo ganil presveti Srce Jezusa in Marije!“ In je izginil.

Otroci so obstali kakor zamaknjeni in molitev ponavljali. Silni dih božje navzočnosti jih je tako presunil, da si še med seboj niso upali govoriti o prikazni. Francek je angela le videl, a ne slišal. Od tedaj so pogosto in dolgo klečali z obrazom na tleh in ponavljali angeloove besede.

Novo prikazanje

Minejo tedni in meseci. Otroci spet pasejo in se veselo igrajo. Ob zori odženejo na pašo, proti poldnevu pa navadno počivajo in južinajo doma na vrtu za Lucijino hišo. Tu nekega dne sredi poletja zopet zagledajo istega skrivnostnega mladeniča, ki jim pravi:

„Kaj počnete? Molite, pridno molite! Presveto Jezusovo in Ma-

rijino Srce imata za vas še velike načrte svojega usmiljenja... Nehžno molite in se žrtvujte!“

Angelova prijaznost opoguni Lucijo, da vpraša: „Pa kako naj se žrtvujemo?“

„V vsem, kjer morete,“ je angelov odgovor, „darujte Gospodu žrtve v spravo za grehe, ki ga žalijo, in v prošnjo za spreobrnjenje grešnikov. Tako skušajte izprositi mir svoji domovini. Jaz sem njen angel varuh, angel Portugalske. Zlasti radi sprejemajte in voljno prenašajte trpljenje, ki ga vam Gospod pošlje.“

„Te besede so se vklesale v naše duše kot skrivnostna luč, ki nam je razodevala, kako nas Bog ljubi in želi biti ljubljen in kolike vrednosti je žrtev, ki zaradi nje Bog grešnike spreobrne,“ je dejala Lucija.

Francek tudi tokrat ni slišal, kaj je angel rekel, in sta mu deklici to povedali šele drugi dan.

Od tega dne pastirčki začenjajo Bogu darovati vse, kar jih zadeva hudega ali neprijetnega. Včasih iz zatajevanja po več ur klečijo na tleh in ponavljajo molitev, ki jih jo je naučil angel.

Angel jih obhaja

Ob koncu septembra ali v začetku oktobra se jim je znova prikazal angel, to pot s kelihom v roki, nad kelihom pa se je svetila bela hostija, iz katere so padale sveže kaplje krvi. Kelih in hostija obvisita v zraku, angel pa se poleg njih prostre na tla in trikrat ponovi molitev:

Fatimski pastirčki Jacinta, Lucija in Francek

„Presveta Trojica, Oče, Sin in Sveti Duh, iz globine svoje notranjosti Te molim in Ti darujem predragoceno telo, kri, dušo in božanstvo našega Gospoda Jezusa Kristusa, navzočega v vseh tabernakljih sveta, v spravo za vse žalitve, božje rope in brezbržnosti, s katerimi ga ljudje žalijo. Po neskončnem zasluženju njegovega presvetega Srca in po priprošnji brezmadežnega Srca Marijinega Te prosim: Spreobrne uboge grešnike!“

Otroci tudi tokrat ponavljajo molitve za angelom. Nato angel

vstane, vzame kelih in hostijo, poda hostijo Luciji, iz keliha pa veli piti Jacinti in Franceku.

„Vzemite Telo in Kri Jezusa Kristusa, ki ga nehvaležni ljudje tako strahotno žalijo! Zadoščujte za njihove zločine in tolažite svojega Boga!“

Spet se prostre na tla, moli z otroki in nato izgine.

Pastirčki so bili čisto iz sebe. Prebili so več dni kakor strti od prejete milosti. Novo, še nepoznano veselje jim je napolnilo otroška srca. Bog je potrkal na njihove nedolžne duše, ki so od-

tlej živo čutile njegovo navzočnost in se ji voljno predajale.

13. maja 1917

13. maja 1917, bila je nedelja pred vnebohodom, so po maši pashli v Irijski globeli, približno 500 m široki kotlini, niti 3 km oddaljeni od Fátime. Po kosilu in rožnem vencu so se vrnili k igram. Nenadoma se zabliška in nekaj korakov pred seboj nad nizkim hrastičem zagledajo čudovito lepo Gospo. Pogled ji žari s prelepega obraza, postavo ji obdaja kot sonce bleščeča svetloba. Otroci hočejo zbežati, pa jih Gospa z materinsko kretnjo in z mehkim osvajajočim glasom zadrži: „Ne bojte se! Nič hudega vam nočem.“

Otroci obstanejo in jo zamaknjeni gledajo. Tudi nje je zajela žareča svetloba, tako blizu so ji.

Lepa Gospa je še zelo mlada, v starosti od 15 do 18 let. Njena obleka je snežno bela, vrat ji krasi zlat trak. Bel, z zlatom obrobjen plašč ji pokriva glavo in sega do tal. V rokah, sklenjenih k molitvi, drži rožni venec z belimi, bisernimi jagodami, temnosrebrnim križcem, z neizrazno nežnega obraza sije ljubezen in žalost, kakor da bi trpela veliko notranjo boleost.

Lucija se prva zave in z otroško zaupljivostjo vpraša: „Od kod pa ste?“

„Iz nebes sem,“ pravi Gospa in pokaže z roko kvišku.

Luciji raste zaupanje, zato vpraša: „Kaj bi pa radi?“

„Prišla sem, da vas povabim semkaj ob isti uri vsakega trinajstega v mesecu šestkrat zaporedoma, tja do oktobra. Oktobra vam povem, kdo sem in kaj želim od vas.“

Lucija malo pomisli, nato pa pravi: „Prihajate iz nebes... ali bom jaz prišla v nebesa?“

„Boš,“ odvrne Prikazen.

„In Jacinta?“

„Tudi.“

„Pa Francek?“

Lepa Gospa se zazre v dečka ljubeznivo in z izrazom materinskega sočutja reče:

„Tudi on, a mora moliti rožni venec...“

Lucija vpraša, kje sta dve njeni pred kratkim umrli tovarišici, in Gospa ji pove, da je ena že v nebesih, druga pa še v vicah.

Potlej naroči pastirčkom, naj odslej sveti rožni venec prav pobožno molijo. Nato jih vpraša: „Ali se hočete darovati Bogu s tem, da mu boste radi doprinašali žrtve in radi sprejemali vse trpljenje, ki ga vam bo poslal, in sicer v spravo za neštete grehe, s katerimi ljudje žalijo božje veličastvo? Ali hočete trpeti za spreobrnjenje grešnikov in v zadoščevanje za kletve in vse druge žalitve, ki jih prizadevajo mojemu brezmadežnemu Srcu?“

V imenu vseh treh odgovori preprosto pa navdušeno Lucija: „Da, hočemo.“

Velikodušno zagotovilo Gospo

očividno zadovolji. Ljubeznivo pove otrokom, da bodo morali „kmalu veliko trpeti, a jih bo milost božja vedno podpirala in tolažila.“

Pri teh besedah je Gospa raz-

prostrela roke in obsijala otroke s silno pa skrivnostno notranjo lučjo, „ki nam je prodrila v prsi,“ kot je dejala Lucija, „prav do dna duše in nam dala zreti sebe v Bogu jasneje, nego bi se mogli videti v najbolj čistem zrcalu.“

Nehote zdrknejo na kolena in prično goreče ponavljati molitev: „Presveta Trojica, molim Te! Moj Bog, ljubim Te...“

Prikazen jim še priporoči, naj vsak dan pobožno molijo rožni venec za mir na svetu.

Tedaj vpraša Lucija: „Ali bo vojna trajala še dolgo ali pa je bo kmalu konec?“

„Tega ti ne morem povedati, dokler ti ne povem, kaj želim.“

Nato se polagoma dvigne proti vzhodu in izgine v sončni luči. Videnje je trajalo vsega skupaj kakih deset minut.

Otroci so zamaknjeni. Ko se zavedo, ugotove, kako je bilo: Gospo so videli vsi, Jacinta je tudi slišala ves pogovor, Francek pa je slišal samo Lucijo.

A vseeno so vsi trije polni nedopovednega veselja. Najprej se ozro za čredo, ki je medtem ušla v čičerko, pa ni napravila škode. Nato so njih misli spet pri prikazni. Vse pozemeljsko jih ne zanima več dosti, odkar so se srečali z Gospo. Lucija nekako čuti, da jim bodo nasprotovali, in naroča, da morajo o vsem strogo molčati. Jacinta pa samo ponavlja: „Kako lepa Gospa! Oh, kako lepa! — „Stavim, da boš vse

izklepetala!“ — „Ne bom! Nič se ne boj!“

Ob sončnem zahodu, kakršnega vidiš in doživiš samo v gorah, so prignali čredo domov v Aljustrel. Nihče ni slutil, da je tisto nedeljo rožnovenska Kraljica v svoji materinski skrbi za svet na samotni Serri započela spet veliko delo za njegovo spokorjenje in pomirjenje, če ga bo svet le maral...

To se je zgodilo 13. maja 1917, komaj teden potem, ko je papež Benedikt XV. s posebnim pismom

pozval katoliški svet, naj se združi v veliko molitveno armado in si po Marijini mogočni priprošnji izprosi zopet mir in red.

Že od svojega nastopa se je Benedikt XV. nenehno trudil, da spravi bojujoče se narode in vrne svetu mir, pa zaman. Ljudje ga niso poslušali. Zato se je obrnil s toliko večjim zaupanjem na Marijo.

Papežev poziv svetu je bil razglašen v soboto 5. maja. Pastircem pa se je prikazala Marija v ne-

Delo, še dolžnost in potreba!

Skoraj polovica ljudi v družbi pripada aktivnemu delu prebivalstva, to je, da so pridobitveno zaposleni in služijo vsakdanji kruh. Toda v družbi vsi delajo, tudi ostali, ki niso zaposleni izven doma ali pridobitveno, vsak na svojem področju ter starosti in sposobnosti primerno. Vsak mora nekaj delati, če je zdrav in normalen človek.

Enkrat na leto praznujemo praznik dela. Na splošno 1. maja, ponekod imajo druge dneve. S tem hočemo poudariti važnost, ki jo ima delo za človeka in družbo. Tudi Cerkev, ki skozi stoletja brani pravice dela, je za 1. maj določila praznovanje zavetnika dela nazareškega tesarja Jožefa, ki je z delom svojih rok služil kruh Sinu božjemu.

Kaj pa je človekovo delo? Dru- gi vatikanski cerkveni zbor sledi socialnemu nauku papežev in uči, da je človeško delo, ki se ukvarja s proizvajanjem in izmenjavanjem dobrin ter izvrševanjem gospodarskih storitev, nekaj višje-

deljo 13. maja in čudovito preprosto pa jasno postavila pogoje: molitev, rožni venec, rado- voljne žrtve, zadoščevanje, pred- vsem pa spreobrnjenje.

(Dalje prihodnjič)

Srečko Zamjen

ga kakor pa ostale prvine gospo- darskega življenja, kajti te imajo samo značaj orodja. To delo nam- reč, naj ga kdo opravlja na svo- jo roko ali pa najet od koga dru- gega, izhaja neposredno iz ose- be, ki naravnim stvarnostim vti- sne takorekoč svoj pečat in jih podvrže svoji volji. S svojim de- lom človek navadno vzdržuje svo- je življenje in življenje svojih do- mačih, se povezuje s svojimi bra- ti in jim služi; izvrševati more resnično ljubezen in sodelovanje pri izpopolnjevanju božjega stvar- stva. Še več, iz vere vemo, da se človek z delom, darovanim Bogu, združuje s samim odrešilnim de- lom Jezusa Kristusa, ki je dal delu vzhvišeno dostojanstvo, ko je v Nazaretu delal s svojimi roka- mi. Iz tega sledi za vsakogar dol- žnost, da zvesto opravlja delo, pa tudi pravica do dela; naloga družbe pa je, v skladu z dejanski- mi družbenimi razmerami, poma- gati državljanom, da morejo naj- ti priložnost za zadostno zaposli- tev. Končno je treba delo tako na- graditi, da so človeku dane mož- nosti za dostojno gmotno, social- no, kulturno in duhovno življe- nje, upoštevajoč pri tem nalogo in dejansko donosnost dela vsa- kega posameznika, pa tudi polo- žaj podjetja in skupno blaginjo (Pastoralna konstitucija Cerkev v

sedanjem svetu, tč. 67, slovenski prevod).

Delo spada med temeljne činitelje človeškega življenja (A. Trstenjak). Sv. Pavel uči, da kdor ne dela, naj ne jé, slovenska ljudska modrost pa pravi, da brez dela ni jela.

Zaradi življenjske nuje bi morali ljudje pravilno vrednotiti delo in zavzeti pravičen odnos, a dejansko ni tako. Skozi zgodovino človeštva je obstajala in obstaja vprašanje dolžnosti, spoštovanja in vrednotenja dela.

Včeraj

Utrujenost, s katero je vezano izvrševanje predvsem fizičnega dela, je rodila pri mnogih odpor, zaničevanje in preziranje. Zaradi opravljanja dela so se ljudje delili v nižje in višje vrste, v svobodne in sužnje. Stara grška zgodovina priča, da so cenili samo intelektualno delo in kontemplacijo ter ju smatrali za častni. Podobno je bilo tudi pri drugih narodih.

Nit zapostavljanja ročnega dela se vleče skozi zgodovino kljub temu, da ga je krščanstvo posvetilo in dalo poudarek njegovemu nadnaravnemu pomenu in vrednosti. To vrednotenje je le počasi prodiralo v realnost in končno prevladalo po zaslugi nemornih oznanjevalcev evangelija, apliciranega v socialnem nauku Cerkve.

Evangelij in iz njega izhajajoči socialni nauk Cerkve sta raz-

orožila tudi marksizem, ki se je v sredi preteklega stoletja postavil za izključnega branitelja delovnega človeka. Pomagala sta do spoznanja, da je marksizem le pretveza za moderno suženjstvo in dosego političnih ciljev.

Danes

Od začetka do šestdesetih let sedanjega stoletja se je donosu dela posvečala izredna pozornost. Skrbelo se je za njegovo organizacijo, racionalizacijo in specializacijo. To bi naj pomenilo zvišanje proizvodnje in zadovoljitev vedno večjih potreb potrošniške družbe. Tudi dohodski dela so se zvišali temu primerno, poleg tega pa je začela skrbeti tudi država, da delojemalci ne bi ostali brez zaščite, kadar delajo, in brez dohodkov v primeru bolezni in brezposelnosti. Delovna morala je bila na višini, država je v večini primerov dobro vršila prevzete naloge iz socialnega skrbstva.

V začetku šestdesetih let pa je v psihologiji in pedagogiji začela prevladovati težnja in iskanje, kako olajšati učenje otrokom in študentom, začela so se postavljati ob stran pravila tradicionalne družinske vzgoje. Otrokom se mora dati več svobode v družini in pri učenju, da bodo lažje razvijali svoje naravne sposobnosti. Vse je izhajalo iz zmotne postavke, da je človek po naravi dober. Popustila je disciplina v družini in v šolah, na drugi strani se je pa otrokom nu-

Cerkev sv. Marka na Vrbi na Gorenjskem

dila obilica tvarnih dobrin in uživanja. S temi bi se naj vzgojil nov človek, ki bi bil resnično svoboden.

Posledice te vzgoje so se po-

kazale že po nekaj letih. V letih 1968 in 1969 so mladi pubertetniki razbijali po ulicah, obsojali in preklinjali potrošniško družbo, zahtevali smrt svojih očetov, ki

so jim pripravili družbo izobilja in življenje brez truda. Ti mladi so že končali študije in drugi jim sledijo, iščejo zaposlitve, zaslužka. Ker se jim je nudilo vse brez truda in prizadevanj, si predstavljajo, da bo šlo enako naprej tudi sedaj, ko si bodo morali sami služiti vsakdanji kruh.

Do dela, ročnega ali intelektualnega, zavzemajo svoji vzgoji in pripravi odgovarjajoče stališče. Zato ločimo lahko že skoraj povsod, da je za osebe z nad trideset let starosti delo moralna dolžnost, prevladuje zavest, da človek mora delati. Dokler bodo ti sestavljali večino delovne sile, še ne bo večjih problemov, kot se je to pokazalo v obdobju gospodarskih kriz v zadnjih dveh letih. Za mlade izpod trideset let v največ primerih ta obveza ne obstaja. Lahko življenje brez odpovedi, zelo olajšan študij in priprava na poklic so pripomogli, da so mlade generacije zavzele do dela drugačno stališče. Delo ni več dolžnost, ni nujno, da človek dela, socialno skrbstvena država ima dolžnost, da skrbi zanj. Zato si mladi ne prizadevajo veliko, da dobijo zaposlitev, če jo pa dobijo, gledajo na to, da čim manj delajo, a hočejo čim večji zaslužek. Odklanjajo delo, ki jim ni všeč, ker se jim zdi pretežko ali umazano. Tudi mladi diplomanti si ne prizadevajo veliko za to, da bi dobili zaposlitev. To je zelo vidno v nekaterih deželah zahodne Evrope. Če jim ni všeč,

ne sprejmejo ponujene zaposlitve. Pri tem jim veliko pomagajo posredovalni uradi za delo in brezposelne podpore. Pravijo, da bodo mnogi rajši stalno iskali, kot pa resno prijeli za delo. Zatevajo pa, da družba skrbi zanje, češ da je to njena dolžnost. Ne zavedajo se svoje dolžnosti, ker k temu niso bili nikoli vzgojeni.

Če se bo to nadaljevalo, bo nova morala imela velike gospodarske in socialne posledice. V proizvodnji bo postopoma začelo primanjkovati delovnih rok in strokovnjakov. Znanost in tehnika se bosta morali prizadevati in iskati možnosti za odpravo težkega in umazanega dela. Pri tem pa nastane vprašanje, ali bo dovolj znanstvenikov in tehnikov za raziskovalno delo in študij? Bodo lahko stroji opravili vsa tista dela, ki jih mladi odklanjajo?

Pomanjkanje delavoljnosti bo povzročilo velike socialne razlike. Delavoljni bodo dobro zaslužili, ostali pa bodo živeli od brezposelnih podpor. Nastala bo nova elita, majhna, ki bo predstavljala potrošniško družbo. Proizvajalo se bo manj, na razpolago bo manj dobrin. Manjša potrošnja pa pomeni konec potrošniške družbe, začetek poindustrijske dobe. Ali smo že res na pragu novih časov, ko se bo začelo človeštvo vračati v bolj primitivno in naravno življenje?

Nekateri, ki se zavedajo resnosti položaja, se že zavzemajo za reformo vzgojnega in izobraže-

valnega sistema in se vračajo k tradicionalnim normam. Veliko težje bo to doseči v družinah, ker dela nevoljni mladi ustanavlja-jo svoje družine, lažje pa bo pri šolski vzgoji, dokler bodo odlo-

čali starejši. Seveda pa ostane odprto vprašanje, kdo bo imel večji vpliv na vzgojo in razvoj otroka, družina ali šola.

Avgust Horvat

Srečanje s Kristusom^A v zakramentih

Skupno in službeno duhovništvo

Skupno duhovništvo

Kristusa, ki je izvir vseh zakramentalnih milosti, označuje svesto pismo (Hebr.) kot edinega in vélikega duhovnika nove zaveze. To svoje véliko duhovništvo pa v času do svojega prihoda v slavi na vidni način uveljavlja po svoji Cerkvi. Kristusovega duhovništva smo deležni vsi kristjani. To duhovništvo imenujemo skupno ali splošno ali tudi kraljevo duhovništvo.

Že pri krstu smo bili posvečeni za skupno duhovništvo, ko nas je Kristus „napravil kraljestvo, duhovnike Bogu, svojemu Očetu“ (Raz 1, 6). Krstno duhovniško posvečenje je pogoj vsakega drugega posvečenja, tudi za tiste, ki prejmejo duhovniško posvečenje in postanejo s tem deležni tudi službenega duhovništva.

V moči skupnega duhovništva

sodelujemo pri darovanju evharistije in Bogu darujemo brezmadežno žrtev „ne le po mašnikovih rokah, ampak združeni z njim“ (B 48). Prav tako to duhovništvo uveljavljamo v prejetju zakramentov, v molitvi in zahvaljevanju, s pričevanjem svetega življenja, z zatajevanjem samega sebe in z dejavno ljubeznijo (prim. C 10-11). Tako se skupno duhovništvo ne uveljavlja le pri bogoslužju, temveč v vsem krščanskem življenju, ki je služba Bogu in bližnjemu.

Službeno duhovništvo

Službeni duhovnik oblikuje in vodi duhovniško ljudstvo. Kot Kristusov predstavnik opravlja evharistično daritev in jo v ime nu vsega ljudstva daruje Bogu. Prav tako ima službeni duhovnik ali škof nenadomestljivo mesto pri delitvi drugih zakramentov, razen pri krstu in zakonu. Krst

namreč more veljavno podeliti — in v sili tudi sme — vsak človek, da le izpolni vse tisto, kar je potrebno za veljavno krščenje. Zakrament sv. zakona si ženin in nevesta kot uda Kristusovega skrivnostnega telesa podelita sama, duhovnik je le od Cerkve določena priča in blagoslovitelj. Službeni duhovnik pa je usposobljen, da deluje kot srednik, ko predstavlja Kristusa pred verniki in vse krščansko ljudstvo pred Bogom.

Medsebojni odnos obeh duhovništev

Čeprav se skupno in službeno duhovništvo med seboj razlikujeta po bistvu in ne samo po stopnji, si vendar ne nasprotujeta, ampak sta naravnana drugo na drugega (prim. C 10). Različnost sloni na različnem poslanstvu skupnega in službenega duhovništva. Pri tem sploh ne gre za vprašanje, katero duhovništvo je višje ali nižje. Izvrševanje službenega duhovništva je vedno usmerjeno na skupno duhovništvo božjega ljudstva. Prav službeno duhovništvo namreč omogoča učinkovito uveljavljanje skupnega duhovništva. Službeno duhovništvo je služba, v kateri Kristus služi božjemu ljudstvu in ga vodi k Bogu. Duhovnik naj bi posnemal Kristusa, ki je rekel: „Sin človekov ni prišel, da bi mu stregli, ampak da bi on stregel in dal svoje življenje v odkupnino za mnoge“ (Mr. 10, 45).

Praktične smernice

1. Zakramente je treba povezovati s Kristusom kot prazakramentom in s Cerkvijo kot temeljnim zakramentom odrešenja.
2. Hkrati z naglašanjem občestvene narave vseh zakramentov bomo poudarjali in upoštevali tudi osebni vidik vsakega zakramenta, vidik osebnostnega srečanja s Kristusom, iz česar sledi velika osebna odgovornost delivca in sprejemnika zakramenta.
3. Evangelizacija, katehizacija in delitev zakramentov so in morajo biti ozko med seboj povezani. Temeljito bomo morali uporabiti bogato pogrnjeno mizo božje besede, ki nam jo dajejo novi obredniki za posamezne zakramente.
4. Za pravilno presojo in izboljšanje dejanskega stanja bo treba raziskati pomanjkljivosti v našem oznanjevanju in verovanju glede zakramentov.
5. Delivec zakramentov si bo prizadeval, da bo zakramente podeljeval spoštljivo, zbrano in lepo; tako se bo tudi sam posvečeval. Da bo vse to dosegel, se mora najprej sam vživeti v duha posameznih obredov, jih dobro preučiti in večkrat premišljevati. Le tako bo mogel uporabiti vse bogate možnosti novih obrednikov in bo delitev zakramentov prilagodil konkretnemu občestvu.
6. Dovolj pogosto — še posebej pred delitvijo in v zvezi z njo

— bo razlagal svete obrede in božjo besedo, ki ima pri delitvi zakramentov zelo pomembno mesto, Sv. obrede je že zato treba pogosto razlagati, da ne postanejo za udeležence zgolj navada.

7. Za tiste, ki hočejo prejeti kak zakrament, je — v navadnih razmerah — potrebna temeljita priprava za prejem zakramenta in dejavno sodelovanje pri sami delitvi.

8. Zakramentov nikoli ne smemo pojmovati ločeno od celote krščanskega življenja, saj jih je Kristus postavil prav zato, da bi bili viri za oblikovanje krščanskega življenja. Med krščanskim življenjem in zakramenti že zato ne more in ne sme biti ločitve, kaj šele nasprotja, ker je povsod na delu s svojo milostjo Bog.

9. Bolj ko doslej je treba upoštevati pomen vsega krščanskega občestva pri pripravi na prejemanje zakramentov, pri delitvi sami in pri življenju iz prejetega zakramenta. To v posebni meri velja za zakramente uvajanja v krščansko življenje, krst, birmo in evharistijo. Ko gre za uvajanje otrok v te zakramente in v zakrament sprave, imajo nenaдомestljivo mesto njihovi starši. Občestvo, ki globoko krščansko živi, že s tem zelo učinkovito pripravlja ljudi na prejem zakramentov.

10. Pravilno gledanje na zakramen-

te kot na srečanje s Kristusom in življenje iz zakramentov bo prejemnike vodilo k apostolskemu delu.

11. S temeljitim in vztrajnim oznanjevanjem je treba odpravljati „magično“ in „mehanično“ pojmovanje zakramentov med ljudmi, kakor da je z izvršitvijo nekih zunanjih obredov vse opravljeno in kakor da notranje človekovo sodelovanje ni važno. Kristjan se bo večkrat vprašal, ali je njegovo pojmovanje zakramentov pravilno.

12. Pri prizadevanju za pogostnejše in še boljše prejemanje zakramentov naj duhovnik upošteva zakon vztrajnosti mase ter naj zato ne izgubi takoj poguma, če od začetka ne vidi sadov svojih prizadevanj.

13. Zakramentov ni dopustno vsiljevati tistim, ki ne marajo zanje.

14. Pri delitvi zakramentov delivec ne sme imeti brezosebnega odnosa do ljudi, ampak jih bo spremljal z nadnaravno ljubeznijo, ki je hkrati tudi polna človeške topline.

15. Skrbeli bomo za sedanjemu bogoslužju ustrezna liturgična oblačila in liturgične prostore ter opremo.

16. Poskrbeti bo treba za primerne cerkvene pesmi, ki bodo omogočale kar najbolj zavestno in dejavno, iz vere rastoče in k življenju iz vere vodeče sodelova-

nje vseh navzočih pri posameznih zakramentih.

17. Ozkost, ki se rada vedno znova vtihotapi, bomo premagovali z razlikovanjem pomembnejših in manj pomembnih resnic in vrednot. Na prvem mestu mora bi-

ti ljubezen do Boga in bližnjega. Temeljna usmerjenost v Boga je pomembnejša od posameznih, bolj zunanjih stvari. Upravičenega pluralizma v mišljenju in ravnanju ne bomo odklanjali, saj je izraz življenja in rasti Cerkve.

Z n a m e n j e

Rad bi bil romar, enak beračem na belih cestah, ki odlože palico in poten klobuk ter sedejo v travo ob potoku ali pod drevesa, da bi se odpočili, in se jim sonce igra v razmršenih bradah.

Tako je romala Marija k Elizabeti v gore, sama s svojim Bogom pod srcem, preden je zapela veliko hvalnico... Tako sta sédala Kristus in sveti Peter v travo kraj poti, ko sta še popotovala po naši zemlji. In Peter je potegnil iz popotne torbe, ki je dišala po senu in slanini, kos kruha in jedla sta kakor dva izmučena človeka, z vso zahtevnostjo in slastjo človeške narave. — O, blagoslov počitka po utrudljivi hoji in uživanje božjih darov v senci ob poti! — Gledala sta naša zoreča polja, naše mirne vasi s pojočimi zvoniki, svetle vode in gore, ki rasto iz temnozelelenih gozdnatih podstav pod modrikaste oblake, ki so hoteli posnemati nazobčane vrhove gorá... In Gospod je videl in bil

zadovoljen ter je blagoslovil...

Rad bi bil romar, ki bi hodil od cerkve do cerkve in od doma do doma, romal bi čez polja in gozdove in gore. Bil bi romar, ki mu steze in ceste kažejo pot in lastno srce. Znamenja ob njivah, na križpotjih in sredi vasi bi me pozdravljala in odzdravljala bi jim z veselim srcem in globoko vero. Nenehno moram misliti na starca, ki je bil berač po telesu in je živel od darovanega kruha in pil le iz tujega kozarca, toda bil je bogat po srcu. Vse je zapustil, razen Njega, ki ga je poslal na pot. Vso deželo je preromal, vsa mesta poznal in vse vasi ter vse cerkve do zadnje podružnice, skrite v naročju gora in gozdov. Vse romarske pesmi je znal in pel jih je počasi, kakor bi molil; vse molitvice je vedel in vedno je nosil v rokah rožni venec. Kratko bradico je imel, železno obrobijene naočnike ter širok klobuk. Pri hoji se je vedno zibal sem ter tja, da je bilo od daleč vide-

ti, kakor bi bil pijan. Hodil je prav počasi, da si mu lahko štel korake; na vsakem ovinku se je ustavil ter se oziral naokrog. Ko se je ozrl proti soncu, je dvignil razpokano rdečo roko nad oči. V naše kraje je prišel vsako leto na dan svetega Primoža ter s težko sapo poromal k cerkvi v gori, proseč za dobro letino, in še na praznik svetega Roka, ko je prošenje na Malem gradu.

O, večno lepi blagor ubogih v duhu!

— — —

Doživljam veliko prerojenje in cvetem v radostno zvenenje. Vse, kar me obdaja, se mi zdi kakor čudovita velikonočna hvalnica, ki kakor otrok povprašuje:

„Povej nam, Marija, kaj si videla na poti?...“

Da, danes zarana sem srečal Gospoda sredi naših polj in ob naših studencih. Kajti danes je praznik Njegovega Telesa.

Vstal sem bil s prvo zarjo — še zdaj mi oklepa oči oranžen trak vzhodnega neba in noge mi še čutijo solze nočnih ros, čeprav je že pozno popoldne.

Vsi robovi gorá so jasni in ostri, da oči bole. V polnih poljih vpijam kipenje, ki se preliva iz prepolnih dlani zemlje.

V dobri svetlobi še drhti jutranji blagoslov:

„Nebeški blagoslov naj blagoslavlja, varuje in ohranja ta kraj in vse, ki v njem prebivajo, tudi polja in zemlje sadove...“

Bog je šel zarana preko polj,

ovenčan z mladikami rastlin in dozorevajočimi klasi, skrit v podobi drobnega belega kruha, ki je zrasel iz naše zemlje. Šel je v vrisku vseh treh zvonov, pod zlatim baldahinom, za rdečimi banderci z dolgimi čopki, za belimi deklicami z rožicami, med debelimi, prižganimi svečami... Šel je v oslabeledih rokah starega župnika, pevci pa so mu peli sionsko hvalnico... In ustavil se je pred znamenjem, ki ob njem sedim; obiskal je svojo Mater, ki noč in dan bedi v znamenju sredi vasi, v znamenju, ki se v svoji apneni belini sveti med hišami kakor jagodov cvet. Dve akaciji ob njem brizgata vonj svo-

jih grozdstih cvetov v pomlad. To znamenje je lepi brat vseh znamenj po križpotjih in poljih in sredi gozdov, ki so kakor zapupne molitve pognala iz naše zemlje ter se razcvetela v izmučenih telesih Križanega, v podobah Matere božje in v kipcih vseh svetnikov in svetnic od svetega Janeza Nepomuka ob vodah do svete Ane v hribcu. In končno je brat nagnjenih križev ob cerkvi, kjer pričakujejo vstajenje očetje in matere, bratje in sestre, in jim ti križi edini ostanejo zvesti s svojo usmerjenostjo proti nebu...

— — —

Sinoči, ko so fantje postavljali mlaje in je v zvoniku pritrkaval, da je pela vsa dolina, so prišle žene in dekleta ter oblekle Marijo in Jezusa v novo obleko. Slekli so ji rdečo binkoštno in ji nadele obleko, belo kakor sneg, prav tisto, ki jo je nekoč sešila mlada nevesta iz svoje poročne obleke, ko ji je ljubega ubilo drevo v gozdu. Razrezala je svilen krilo in poročni pajčolan — bilo ji je, kakor bi si rezala srce — vzela zlato nitko ter napravila Mariji oblekco, pa jo položila na mrzli oltar v znamenju: „Na, Marija, prinašam ti svoje veselje in žalost in mrtvo upanje!“ In odslej sprejema Marija svojega Sina vedno v obleki, ki so jo orosile solze in vdanost osamele neveste.

Zato je danes Marija tako le-

pa, kakor bi se bila v binkoštni rosi umila. Okoli vratu ima veliko srebrno verižico in moder trak okoli pasu. Jezus pa je okrašen z rdečimi koraldami. Kamen v sponki Marijinega pasu se spreminja kakor glava ptička vodomca in njegove barve spremlja zlat odsev.

In vsi prinašamo božji Materi darove svoje radosti in svojih bridkosti.

O, znamenje sredi vasi, preprosto, lepo znamenje, ki posvečuješ delo človeških rok in povzdiguješ očete in matere v svečnike.

Cerkev in znamenje — kakor velika maša in očenaš.

Nihče ne ve več, kdaj so ga postavili in po kakšni zaobljubi, in v nobeni knjigi ni to zapisano. Najbrž so preprosto rekli: „Jezus in Marija morata biti sredi med nami, ne v cerkvi zaprta, temveč v znamenju sredi vasi, da ju vidimo, ko grémo na delo in se vračamo domov in ko si povemo pametno besedo. Bedela bosta nad nami in nad našimi otroki, ki se jima bodo igrali ob nogah...“ Tu je zapela tista preprosta duša, ki je žsanjala v svojem otroštvu legende o Jezusu in Mariji in svetnikih, tako domače, da so nebeščani sami prevzeli naše navade in naše kretanje in v njih sama ljuba Mati božja hodi po naših stezah.

In ljudje so šli ter postavili znamenje. In gora je rekla: „Vze-

mite moje kamenje!" in reka: „Vzemite moj pesek!“ in gozd: „Vzemite moj les!“ Ko je ob sobotnih popoldnevih človeško telo že zahtevalo počitka, so njih roke postavljale rezan kamen na kamen in opeko na opeko ter dvigale spredaj dva stebrička, da je bilo kakor v cerkvi pri oltarju. Nad stebričkom so razpeli zidan lok ter naredili streho iz skódel, iz belih mecesnovih skódel, kakor jih imajo pastirske kočve v planini — ob močnem soncu meče streha na stene kapelice zobčast trak sence — in na vrh so pritrdili železen križ. Da bi bilo znamenje še lepše, so poklicali slikarja, ki mu je z živimi barvami poslikal stene s podobami svetnikov in z rožami. Prav lani pa je prišel nekdo in narisal na južno plat ob stebričku veliko rdečo markacijo, da je videti, kot da bi imela kapelica veliko ptičje oko.

Potem pa še kip Marije z Jezusom!

Ta je moral biti še prav poseben lep; vaščani niso bili zadovoljni kar s prvimi, ki bi jim prišel pod roke. V vasi še pomnijo, da so ga šli stari očetje iskat nekam čez gore, ker doma ni bilo umetnika, ki bi znal izrezljati dovolj lepo Marijo. Ko so prinesli kip v vas, je bil tako lep, da so vsi rekli, da še v cerkvi ni lepšega. In res ima Marija kakor kakor roža zaspanček modre oči, lase rjave kakor kostanj, ki se je pravkar zvalil iz lu-

pine, ustnice rdeče kakor divji bezeg, polt pa kakor mleko in kri. Jezušček, ki ga Marija drži v rokah, na lahno kakor jabolko, pa ima kakor pšenica zlate lase. Lazurnomodro žezlo se sveti Mariji v desnici in Otrok blagoslavlja z dvema prstkoma desnice. Človeku se zdi, da bi rada vse ljudi objela in vsem pomagala.

Še danes sta prav taka kakor pred sto ali dvesto leti, samo čez staro, iz lesa izrezljano obleko, ki se ji je oluščila barva, so ji ma oblekli obleko iz blaga... Tako živita Marija in Jezus sredi med nami ter poslušata, kako nabija kovač po nakovalu in kako drdra krojačev šivalni stroj; vidita čevljarja, ki vleče dreto skozi podplate, spremljata kmeta, ko hodi z zarjo na njivo ter se vrača z mrakom; sledita žene, ki hodijo v hlev in k studentcu, pastirje, ko zaspano gonijo živino mimo znamenja in se vselej nerodno prekrižajo... Še celo prešernim fantom prisluhneta zvečer, ko vriskajo po vasi, čeprav je rožni venec že zdavnaj zaklenil hišna vrata, in dekletom, ki počasi odpirajo okenca, da bi jih ne slišala oče in mati... O, znamenje pozna naše ljudi in ima veselje in potrpljenje z njimi — in tudi z menoj, ki sedim na njegovem pragu ter kažem Mariji hrbet.

Vsako leto, na dan svetega Alojzija, pride tod mimo procesija prvoobhajancev, teh lepih božjih otrok, ki imajo polne oči luči

in pričakovanja. Kakor nerodna čreda ovac gredo od šole do cerkve in dva ministranta neseta pred njimi evharistični banderi. Gredo po vasi, mimo domov, kjer stoje na vratih matere v praznjih oblekah z molitveniki v rokah. Pri znamenju pa se ustavijo in zapoje v prvi pozdrav Bogu, ki jih že nestrpno pričakuje v cerkvi...

Dekleta poklekajo zvečer pred Marijo, preden v cerkvi podajo roko možu, da se čez leto in dan spet vrnejo kot mlade matere, ki prinašajo Mariji kazat svoje otroke, in komaj začne otrok opaziti svet, že stega roke po Marijinem plašču...

Tu je kraj slovesa — vsi hišni pragovi se tukaj končujejo.

Gospodar, ki je živino prodal, prinaša svoj novčič v puščico ob znamenju, kajti Bog je dal, Bogu gre del človekovega zaslužka.

In na zadnji poti, ko človeško truplo poslednjič roma čez vas in polja tja gor na zadnjo njivo, ki mu jo je Bog še podelil, se mora posloviti od vasi in znamenja, saj ga je spremljalo vse življenje in mu delilo blagoslov — poslednje zemeljsko slovo od Matere božje in sovaščanov. Tukaj poprosi pokojna duša na usta starega cerkovnika vso vas odpuščenja:

„Preljubi bratje in sestre! Zdaj ko se mora ta pokojna krščanska duša našega... ločiti od vas, vas prosi odpuščenja, če je komu kakšno krivico storila ali komu kaj

dolžna ostala. Odpustite tej duši, da bo tudi Bog njej in vam odpustil in bo lahko v miru stopila pred sodni stol božji.

Zdaj pa se v imenu vse vasi poslavljam od tebe, duša krščanska, ki si z nami živela in...”

Da, in ljudje vse odpuste in duša se vrne v božje naročje. Pa pravijo ljudje: „Nak, saj je bil res dober človek, Bog mu daj nebesa...” In nenadoma je pozabljeno vse, kar so poprej o umrlem vedeli slabega, in celo vaške klepetulje oberulje si love solze v robce in črne predpasnike ter žalostno smrkajo.

Da, vaško znamenje zna delati tudi čudeže!

Ondan mi je pravil stari Anže, ki ga ne čaka na tem svetu nič drugega ko lepa smrt, kako se je kmalu po poroki sprl s sosedom, da sta se črno gledala cela dva meseca. Nekoč pa sta se po naključju sešla ravno pred znamenjem in tedaj je oba prešinito, da sta drug drugemu rekla: Viš, nekega dne naju bodo semle mrtva prinesli; takrat bo prepozno za spravo...” Pa sta si segla v roke in je bilo konec prepira...

Sveta Marija — prosi za nas!

— — —

Ptiči vzletavajo pod nebo, kakor bi bil kdo odprl pod gozdom veliko kletko in izpustil iz nje vse ščinkavce in lastovke, postovke in divje golobe. Kamor se ozrem, je nebo polno ptičjih kril, zadnji meh

zraka je prepleten z vijugami ptičjih poti in cvrčanjem pernatih grl. Dva drobna martinčka se sončita v razpoki pod stebričkom in imata zlatorumene oči.

Na oknu čevljarjeve delavnice stoji kletka s kanarčkom in je menda edina stvar, ki dremlje v tem lepem dnevu.

Na ograji visi otroška jopica ter se suši — venomer jo gledam in velika radost me posvečuje.

Otroci me gledajo skozi živo mejo in najmlajši kriči:

„Poglej, kako lepo gnezdo smo našli!“

Voda tam zadaj tiho šumi; samo sklonjene vrbe vidim in kosček lesenega mostu. Tako zvenenje je v zraku, da začnem ponavljati:

„O, nebeška pozavna, nebeška pozavna...“

Prihaja žena, ki je rodila dvanajst otrok in je zdaj že vsa sklonjena in nabrazdana, le oči so ji še lepe in modre kakor spominčice. Vedno na lahno trese z glavom. Ko gre mimo mene, mi pokima in se nasmeje.

Veter z gorá maje odcvetele veje sadnega drevja. Vsa pokrajina poje v tem vetru. Ta večnostna pesem je težka in globoka kakor pesem zrele žene, ki pričakuje poroda ter sedi sredi hriba med travami in poljskimi rožami in poje. Ne ozre se ne na levo ne na desno, le predse strmi in poje. V njenem glasu se skriva lesket kakor na telesu belouške, ki drsi mirno čez vodo. Roke ji

počivajo v naročju, bose noge se ji izgublajo v travi, prvi božji dar otroku se ji zbira v prsih.

Vsa zemlja pod gorami je kakor žena z razpuščenimi lasmi gozdov, z večno odprtimi očmi rečnih tolmunov pod srebrnkastimi obrvmi vrb.

Vsaka reber ima svojo vas, vsaka vas svoje srce.

Kape zvonikov so rdeče kakor tulipan.

Gozdovi rasto za travniki in polji; izgublajo se v soteske, od koder priteka mrzla, spenjena voda kakor divji, neugnan otrok, ki razjeda materino telo.

Bok gore nad vasjo je živozelelen. Plaz ga je odrl v podobi rože.

Zdi se mi, da se vsa zemlja smehlja s pradavnim nasmeškom starih svetnikov — in v tem nasmešku je skrito življenje.

In sredi tega pretakanja življenjskih sil počiva znamenje, lepo delo človeške duše, vere in rok.

V lepih nočeh, ko se spušča veter z gorá, oplojen z vsemi vonji zemlje, zapoje Marija v znamenju svojo veliko pesem. Tedaj, ko vsi človeški otroci spe, Marija še vedno pestuje svoje Dete v znamenju sredi vasi in veter se lovi med stebri kakor otrok okoli zapika. Tedaj pojeta božji veter in božja Mati svojo lepo hvalnico pod zvezde.

Emilijan Cevc

Da se zazro

Včasih odprtih oči jim pokrijem
najbližjo sedanjost.

Da se zazro
v vzpenjajoči se hrib
med drevesi kraj kamnov,

v Júi,
kako žubori polmračnini
po šegi potokov:
ali so zajci in ptički v dolini?
In kisli sadovi?

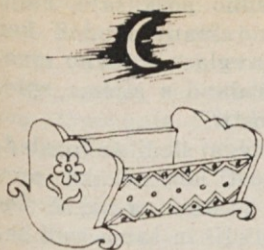
Da se zazro
v hrepenenje pod starčevskim hribovim srcem:
tam, kjer je luč,
je morda bolj razvidno
prihajanje sreče;
tam, kjer odmeva še dih,
je morda še mogoče
smejati.

Veter višav o domačih razsežnostih
pripoveduje.

Da se zazro
v snežnobeke kraljice pod senco na poti.
Vsaka me čaka,
da sklonim
prav k njenim kristalnim se licem,
z drobno besedo
ljubezni
da vanj prikličem življenje.
Preden razpade telo v krematoriju
slepega sonca.

Vladimir Kos

Júi: Po naše zapisano in izgovorjeno v dveh zlogih, je ime japonske reke, ki se poraja kot potok v hribih v pokrajini Šizuoka na južnem pobočju gorovja Fudži, ki prehaja po teh hribih polagoma v prostorno ravnino ob Tihem oceanu, polno velikih mest in пристanišč. V hribovskih sencah ostaja sneg dolgo.

v družini

Stara in nova podoba družine

Nekoč je imel človek neprimer-
no manj stika z ljudmi kot dan-
es. Toda vsak osebni stik je bil
res „oseben“; vsako človekovo
razmerje se je nanašalo na nje-
govo osebo, je šlo v globino in
je bilo zato trajno. Zato je imel
nekoč vsak stik obenem pomen
osebnega poznanstva. Danes pa
je obratno: več ko poznamo lju-
di, manj imamo osebnega poznan-
stva. Vsak stik je le prehoden, be-
žen, neoseben. Ljudje se navad-
no niti v istem bloku in na istem
stanovanjskem stopnišču prav
„osebno“ ne poznajo niti pozdrav-
ljajo.

Stiki sodobnega človeka imajo
pretežno le služben ali funkcio-
nalen pomen. Človek je danes
predvsem samo še funkcionar, ne
pa osebnost. Človek v vlogi — to
je danes krilatica. Človek ima ne-
šteto vlog, vsak dan drugačno;
katera je njegova prava, tega na-
vadno ne ve; kje je njegova oseb-
nost, pristna, identična, z njim
samim, to ve morebiti izjemno le

— resnična, velika osebnost sre-
di med nami. Kdo jo pozna?

Za orientacijo si ob tako raz-
osebljenem življenjskem prostoru
pomagamo s številnimi pristno
industrijsko in masovno prikroje-
nimi razpoznavnimi znamenji, ka-
kor so: programi, gesla, krila-
tice, etikete in poklicni kodeksi,
nešteti predpisi. Da bi ušli tej
uniformiranosti (zato so nam tu-
di uniforme vseh vrst vedno bolj
zoprne), si skušajo posamezniki
reševati svojo osebnost s čudaški-
mi izpadi, ekstravagantnimi ob-
našanji, senzacijami ipd.

Prav tu pa se oglašja žeja po
osebnih čustvih in intimnosti.
Prav tu se začne razodevati novo
pojmovanje ljubezni in zakonske-
ga življenja ter nova podoba mo-
derne družine. Bolj ko sodobna
masovna družba človeku jemlje
njegov zasebni osebni, intimni
čustveni svet, bolj čuti sodobni
človek potrebo, da reklamira za-
se v zakonskem življenju prav to
intimno območje; kajpada čim

bolj se čuti z njo ogrožen, tem bolj jo zahteva — izključno, brez pridržka in brez institucionalnih obveznosti.

Zaradi vseh že omenjenih pometez je v tradicionalni družini vladala tudi avtoriteta staršev. Starši, zlasti oče, so predstavljali za otroka „vse“. Oče ni bil samo mož ženi in oče otrokom, ampak je bil za vso družino obenem delodajalec in delovodja, „hranilec“ in vir dohodkov. Spominjam se, kako sem se prvič (in zadnjič) pohujšal nad očetom, ko sem kot otrok slučajno slišal, kako je rekel materi, da nima več denarja, ko eno samo krono. Do takrat je pomenil oče zame pravi vir suhega denarja. Danes pa je nasprotno res: v sodobni družini imajo otroci očeta dobesedno „preštetega“. Zato je on zanje le eden od nastavljenec, eden izmed njih. Nekdanje avtoritete je v tej točki že davno konec. Danes otroci že kmalu po končani osnovni šoli, ko gredo v uk ali v službo, do zadnje decimalke preračunajo, za koliko je oče začasno še „pred njimi“; in ta razdalja, ki je že od vsega začetka majhna, se iz leta v leto krči.

Pri vsem tem sta oče in mati enako institucionalizirana kakor otroci — in še bolj — zato njuno mnenje in njuna odločitev v njihovih očeh le malo ali nič ne pomeni. Otroci vedo, da starši le malo iz sebe odločajo; čutijo, kako se starši „lovijo“, ko večkrat sami ne vedo, kako bi; kolikor

pa to še vedno poskušajo, stoje pred mladino manj vredni, ker jih močno preglasuje javno mnenje, ki je obdano s sijem „splošne veljavnosti“.

Iz vsega tega sledi še naslednja posebnost kot nekaka prelomnica: če je družina nekoč slovela na tradiciji in sama sebi zadoščala, je bil tudi dom stalen, je bila „hišica očetova“ simbol trdnosti, varnosti in povezanosti otrok s starši. Jakob David se izrazi v krilatici: „Je varovala navzven in grela navznoter.“

To je bila dobesedna statičnost tradicionalne družine; statičnost, ki pomeni hkrati trdnost ali stalnost, obenem pa mirovanje, nepremičnost, stalnost. Našim nekdanjim velmožem še lahko vzdamo spominske plošče na njihove rojstne — očetove hiše: V tej hiši se je rodil slavnj pisatelj itd.

V moderni masovni družbi bo to kmalu nemogoče. Večina otrok se danes rodi že v porodnišnici, ne na domu. Tudi to je eden od znakov sodobne institucionalnosti človeka. Zato pa bi bilo tudi docela napačno, če bi skušali te razlike ugotavljati s kakšno grenkobo resentimenta, kakor da je bilo nekoč vse dobro, danes pa vse slabo. Družbo bomo reševali le, če bomo pravilno ugotavljali, da je bilo nekoč tako, sedaj pa je drugače; in če bomo delali iz tega pravilne sklepe za preusmeritev v prihodnost.

Danes družina izgublja nekdanjo statičnost in je z družbo vred

dinamična. Otroci zapuščajo očetovo hišo in si zidajo novo, vsak svojo, ali pa si vsaj najamejo svoje lastno, od staršev neodvisno stanovanje. Nikoli poprej niso ljudje zidali toliko hiš kakor v sodobni družbi. To ne velja samo za mesto, marveč tudi že za podeželje. Bolj ko je družba masovna, bolj ko gleda na človeka zgolj potrošniško, tem bolj se skuša posameznik s svojo družino reševati iz te anonimnosti in si zida svoj lastni dom, samo zase, ne za otroke, ti naj si zopet zidajo svojo, in — proč od staršev.

Pa še ena posebnost izvira iz vsega tega, in ta pomeni za našo zahodno družbo res prelomnico: obseg družine se krči, in to načrtno, zavestno, hoteno.

Kmečka družina je bila velika družina, prava družinska zadruha, in to vse od naših krajev pa prek Rusije do Kitajske, od Brazilije do Južne Afrike: imela je veliko otrok in otroci so ostali pri starših; tako se je družina v dveh smereh večala. Imela je veliko otrok in ker je otrok pomenil delovno moč in z njo gospodarsko postavko v družini, so otroci ostali tudi doma. Družina z malo otroki je bila revna in obratno so pomenili otroci za družino bogastvo.

V sodobni masovni družbi pa se je družina skrčila v obeh smereh: ima malo otrok, ker otrok zanjo ne pomeni več gospodarske obogatitve, marveč nasprot-

no, gospodarsko obremenitev; ima pa malo otrok tudi zato, ker se otroci hitro selijo iz očetove hiše in si poiščejo neodvisno stanovanje ali pozidajo svojo hišo.

Otrok danes ne pomeni več gospodarske postavke niti za kmetovalca niti za meščana. Kmetovalec namreč vzporedno z mehanizacijo dela po svetu postopno mehanizira tudi svoje delo, zato potrebuje vedno manj delovnih moči; meščan ali bolje nameščenelec pa ne samo ne potrebuje delovne moči, ampak mu je otrok zaradi še vedno bolj ali manj krivične (ali vsaj nezadostne) zakonodaje po svetu kar v gospodarsko breme, ker „otroške doklade“ ne dosežajo stroškov, ki jih imajo starši z otroki.

F. Oeter se tu kar lapidarno izraža, ko pribija: „Otroci so glavni vzrok revščine.“ Prej pa je bilo ravno obratno: otroci so bili glavni vzrok blaginje. Družina, ki je bila nekoč produkcijska družba, se je skrčila in spremenila v navadno potrošniško družbo, v kateri oče ni več delodajalec, marveč tudi sam le delojemalec, plačanec.

Tako se znajdemo pred najakutnejšim sodobnim pojavom: urejanje rojstev. Mož in žena uravnavata rojstvo otrok, da ga skrčita na njima ustreznimum. Že papež Pij XII. je ugotovil, da utegne biti v današnji družbi urejevanje rojstev v določenih okoliščinah in ob npravno neoporečnih nagibih moralno ne

samo dovoljeno, marveč celo zapovedano.

To vprašanje, zlasti pa načini, kako naj bi se to dogajalo, nas tu v obsegu našega naslova ne zanima dalje. V tej zvezi mora biti za nas odločilno spoznanje: industrializirana in socializirana masovna družba je strukturo nekdanje družine postopno spremenila, nekateri pravijo kar „razrušila“ in je ta proces nepovraten. Ne da se obrniti. Zato nam ne pomaga nobena sentimentalna romantika, v kateri bi hoteli tradicionalno podobo družine „reševati“ in po vsi sili tok zgodovine obračati nazaj.

Gledati moramo naprej. Pravilno moramo spoznati smer razvoja, ki mu sledi novodobna družina. In ne samo spoznati: tudi priznati moramo to smer razvoja in ji slediti. Izluščiti moramo iz nje zdravo jedro, ki lahko postane živec nove rasti in nove podobe družine v prihodnosti.

To jedro, v katero se zgrinja, vse poteze nove sodobne družine, sta ob zmanjšanem številu in regulaciji rojstev — zopet mož in žena sama v svoji težnji po osebni ljubezni in intimnosti.

Težišče sodobne družine se je premaknilo iz institucionalnega območja v intimno sfero, iz zakonskega, ali točneje zakonitega, območja v ljubezensko, iz neosebnega potrošniškega ozračja v osebno sfero. Čim bolj so postali labilni zunanji faktorji stabilno-

sti, tem važnejši postajajo notranji dejavniki osebne ljubezni.

Vtem ko je družina družbi in njenim institucijam odstopila številne materialne funkcije, so ji postale osebne in duševne funkcije pomembne kakor še nikoli prej v zgodovini. Stojimo pred preosnovno družine in njene sestave, ki pomeni res konec njene dosedanje tradicionalne podobe; hkrati pa se že nakazujejo obrisi nove družine, ki bo neprimer- no bolj intimna ko dosedanja. Morebiti smemo res po Bovetu izraziti tudi svoje lastno prepričanje, da živimo ob koncu večtisočletne dobe družine in obenem na začetku nove, ko se začne oblikovati njena nova podoba.

To svoje prepričanje moremo potrditi še z naslednjim razmišljanjem, ki prav tako vsebuje zakonito dvojico objektivnih dejavnikov v strukturi zakonskega in družinskega življenja.

Izrazili ga bomo v postavki: moderen človek si prizadeva, da bi njegov osebni standard raste vzporedno z materialno blaginjo in dosegal vsaj enako višino. Človek bo srečen le, če bo vzporedno z življenjskim standardom raste tudi standard osebnosti.

K temu ga sili potrošniška družba, ki mu zožuje njegov osebni prostor, ga skrči na potrošniško blago in do zadnjega ogradi s predpisi in prepovedmi, tako da je do skrajnosti institucionaliziran. Kot odpor v njem s podvojeno zahtevo raste želja po izživ-

ljanju čustvenosti, osebnega in zasebnega življenja. Družba mu je doma vse sekvestrirala, ostala mu je samo še notranja, nevidna in neodstopljiva intimnost, ki se hoče tem bolj odškodovati, čim bolj je osebnost v svojih samoodločitvah v družbenem življenju prikrajšana. Takó je povečana potreba po intimnosti in ljubezni vsaj delno odpor proti frustriranosti, ki jo posameznik kot oseba doživlja sredi masovne družbe.

Delno pa je potreba po stopnjevanem čustvenem življenju tudi posledica splošnega dviga kulturne ravni. Ob stopnjevanem življenjskem standardu človek ni odkril in ustvaril samo številne tehnične in civilizatorične pridobitve, olajšave in udobnosti, ki mu delajo življenje prijetnejše in mikavnejše, marveč je „odkril“ tudi globine osebnega čustvenega življenja. Ob naravoslovju in njeni hčerki tehniki se je razvila tudi psihologija in opozorila človeka na doslej premalo znano in upoštevano bogastvo duševnega življenja, njegovih vrednot, mikov in užitkov.

Moderni človek je ob stopnjevanem vrednotenju materialnih dobrin in tehničnih pridobitev postal obenem začuda občutljiv tudi za osebne vrednote svojega čustvenega in intimnega življenja. Beseda „notranje izkustvo“

ni več prizvok filozofov, marveč je prešla v last širokih plasti civiliziranega človeštva. Ljudje hočejo tudi svoj osebni svet „izkustveno“ doživeti, nekaj od njega imeti. Danes se ljudje ne poroče zato, ker jih družina ali ime ali posest k temu sili, marveč predvsem zato, da bi od zakonskega življenja tudi „osebno nekaj imeli“. In če so v tej težnji razočarani, so kaj kmalu nagnjeni k ločitvi ali razvezi zakona.

Če pogledamo na sodobno zakonsko življenje v tej luči, potem ne smemo zdravja sodobnega zakona meriti po številu ločitev; prišli bi do napačnega in pesimističnega sklepa. Bovet tu dobro tolmači: „Če so se zakoni v prejšnjih stoletjih mnogo redkeje ločevali ali pa sploh nikoli, to ni izviralo morebiti iz njihove večje notranje trdnosti, ampak iz nerazrušljive strukture družine. Obremenitve in konfliktov, ki jih morajo prenesti današnji zakoni in ki prispevajo celo k njihovi notranji utrditvi, pa bi nekdanji zakoni najbrž nikoli ne mogli prenesti. Duševna in duhovna povezanost med možem in ženo v sodobnem zakonu je po vsem tem, kar poznamo iz zgodovine, neprimerno globlja, bogatejša in trdnjša, kot pa je bila kdajkoli poprej v starih časih.“

(Bo še)

Anton Trstenjak

ZA MLADINO

Marija in mladi

MARIJA NAS RAZUME

Mladi ljudje so včasih zelo osamljeni. Zdi se jim, da jih nihče ne razume. „Starši skrbe za naše zdravje, hrano in vse, kar nam je potrebno, a v naše dušne skrbi in težave se ne vživijo.“

V veliko oporo je otroku mati, ki ga razume.

Kaj pa, če nas niti mati ne razume?

Imamo mater, ki nas vedno razume — Marijo. Posebno mladi potrebujemo Marijo. In Bog nam jo je zato dal, da bi nam pomagala.

Pogovor z Materjo nas vedno potolaži. Molitev k Mariji prinese dušni mir in pomoč.

MARIJA IN FANTJE

Dekleta se pritožujejo, da fantje na njihov račun zbijajo šale in pripovedujejo neslane dovtipe. Pokvarjeni fantje gledajo v njih le „predmet“ za zabavo.

Fant, ki resnično spoštuje in

ljubi svojo mater, spoštuje tudi dekleta. V njih gleda bodoče matere. Tudi njegova mati je bila nekoč mlado dekle. Na račun svoje matere ne pusti zbijati šal.

Veren fant pa ob misli na nebeško mater Marijo še bolj spoštuje vsako dekle, vsako ženo. Saj so Marijine hčere. Poklicane so, da postanejo duhovne ali telesne matere. Marija jim je za zgled, kako naj preživijo mladost in se pripravijo na bodoče materinstvo.

Ljubezen do Marije zbudi v fantu tudi spoštovanje do samega sebe. Kdor ljubi Marijo, se gotovo ne bo vdajal grehu.

MARIJA IN DEKLETA

Marsikatero dekle ni zadovoljno, da je dekle. Rajši bi bila fant. Fantov ne podcenjujejo, iz njih se ne norčujejo.

Dekleta najbolj zamerijo, če se kdo norčuje iz materinstva. Saj je materinstvo najlepše, kar je Bog dal ženam.

Bog je materinstvo še posebej povzdignil po Mariji, ko jo je izbral za Mater svojemu Sinu. Dobre matere so gotovo eden izmed najlepših darov, ki jih Bog daje človeštvu. Najboljšo mater je Bog upodobil v Mariji, ki je najlepši zgled vsakemu dekletu in vsaki ženi.

ČASTIMO MARIJO!

Ni bilo in nikdar ne bo nobene matere, nobene vladarice, nobene umetnice, ki bi jo človeški rod tako slavil kakor Marijo. Koliko krasnih umetnin so ustvarili umetniki, ki so jo slikali, klesali njen kip, zlagali pesmi in melodije njej v čast: Michelangelo, Raffael, Leonardo da Vinci, fra Angelico, Dante, Da Todi, Goethe, Claudel, in končno neštete slovenske Marijine pesmi. Izpolnjujejo se Marijine besede: „Odslej me bodo blagrovali vsi rodovi.“

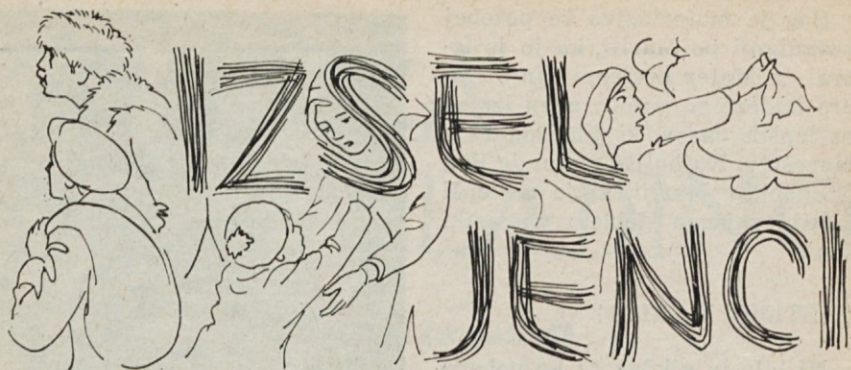
Marijo najlepše častimo, če posnemamo njen zgled. Izmed vseh ljudi je edina, ki je vedno izpolnila Očetovo voljo. Na njej ni bilo treba ničesar „popravljanja“. „Marija je igrala melodijo svojega življenja točno po notah božjega skladatelja“ (Fulton Sheen). Temu idealu se moramo bližati vsi.

Kristalna lepota Marije ni le simbol ženstva, plemenitega, čistega in vzvišenejšega, ampak je tudi večni klic k lepemu, čistemu, Bogu podarjenemu življenju. Ob njej se bodo gradili možje bodočnosti, tisti, ki bodo ustvarjali boljši svet.

Jezus je prišel k nam po Mariji. Tudi mi pridemo k Jezusu po Mariji. Zato ne mirujmo prej, dokler si ne bomo pridobili nežne in močne ljubezni do Marije. Veliki svetniki so postali velike in osvajajoče osebnosti z njeno pomočjo. Kdor Marijo časti, se ne pogubi. Češčenje Marije je zanesljiva pot do svetosti.

Franc Sodja

Johan Bojer-Božo Vodušek

VII

To je bila zima! Štirinajst dni je trajal snežni vihar, ki je koče tako zametel, da so se morali ljudje zjutraj izkopati iz snega. Sicer ni bilo daleč do hleva, vendar v gostem snežnem metežu je bilo lahko izgubiti smer. In če so šli nekaj metrov napačno, so izgubili koče iz oči, zašli so s poti. In kaj potem v takem vremenu? Nazadnje so od koče do hleva napeli vrv, da so si s tipanjem pomagali dalje. Ali živeti dan in noč med štirimi stenami tudi ni bilo zabavno. Saj je bilo že poleti in jeseni dovolj tesno! Vendar takrat so bili lahko neprenehoma zunaj. Zdaj pa naj bi se možje in žene vsak s svojim delom znašli v tem majhnem prostoru. In pri Kalu Skaretu jih je bilo šest, koča pa ni bila večja od drugih.

Potem je pritisnil mraz zares. Suha prerijska trava je v peči

takoj zgorela. Posušeni kravji odpadki so sicer dalje zdržali, ampak če so hoteli, da je ostalo toplo, je moral nekdo neprenehoma paziti na ogenj. Izpraševali so se, ali so pripravili dovolj goriva, če bo zima dolga? Kaj ko bi prišel dan, ko ne bi imeli ničesar več kuriti? Bili so zasneženi. Nobena pot ni držala skozi globoko snežno morje do lesa ali šote. Ponoči, ko je ves prerijski mraz vdrl v koče, je bila peč mrzla in slišali so neko pokanje. Voda in mleko v vedrih sta zmrzovala do dna, tako da je razganjalo posode. Spali so z debelimi rokavicami na rokah in čepice so imeli potegnjene globoko prek ušes. Ko se je Per Föll zjutraj zbudil, je bila njegova mogočna brada majhen leden slap.

Kaj naj bi možje počeli? De-la niso imeli, skrbeli so za krmljenje živali in molžo v hlevu.

Ali drugače? Bili so zaprti in obsojeni v brezdelje. Kal Skaret je divjal. Po cele tedne niso mogli priti niti do najbližjega soseda.

Morten Kvidal je mizaril. Ko je bil poslednjikrat v mestu, si je bil kupil nekaj desk in nekaj orodja, da, celo les za smuči. Tako je imel vendar nekaj dela, spomladi bo lahko prodal nekaj stolov in omar. Pisma, ki jih je dobil v mestu od Helene, so bila lepa. Kako vendar človeka ogreje, samo ko vidi pisavo na kuverti. In mati se mu je zahvaljevala in zahvaljevala za tistih nekaj dolarjev, ki jih je bil poslal, preden je odšel v prerijo. Ampak niti besede o tem, ali je bil mlin popravljen in kos ledine izoran, kakor je bil prosil. Ali so vse zanemarili? Saj vendar ni mogel biti povsod. Sukal je z vso vnemo oblič in nož, sekiro in žago. Zdaj pa zdaj je vzdihnil. Saj je bil zaprt. To, za čemer je stremel, se ne more uresničiti. Vsa energija, zgoščena še od doma, ki jo je nazadnje sprostil v preriji, je bila zajezena. Še dolgo je bilo do pomladi, ko bo zemlja prosta snega. Tiho je klel in videl prikaznj. Kaj vsega ni bil nameraval! Ko je pogledal skozi majhno okence, ni bilo tam kadečega se snežnega morja, ampak zrcalila se je stara domovina. Snežni oblaki so bili hribi in skale in videl je razločno znana posestva na zelenih bregovih. Tu in tam je treba poti. Ob kvidskem slapu je bil zdaj le maj-

hen mlin, ali nekega dne bo brnel tam veleobrat. In veliko posestvo na Kvidalu je videl dograjeno. Graščina — v njej prebiva on. In v okraju in vsej okolici vtiska sledove svojega stremljenja. Le počakaj, oče, nekega dne boš dobil zadoščenje. Ali najprej se mora prebiti tukaj v preriji. Spomladi mora imeti še dva vola in četudi bo moral denar ukrasti! Zemljo, zemljo, orati zemljo, krčiti zemljo, več polja, večji in večji pridelek za prodajo, denar, dolarji v enem trenutku, bogastvo v nekaj letih! Šele potem se bo prav pričelo. Saj pravo življenje je vendar doma na Kvidalu in ne tukaj.

„Le čakaj, Helena! In ti, mati, boš že videla.“

Dokler je sneg dopuščal, sta Mortena redno obiskovala oba fanta iz Skareta. Nista hotela naravnost priznati, čemu sta prihajala, ali vselej se je končalo s tem, da sta se postavila pred steno in brala časopise, s katerimi je bila pokrita. To je bila za nju prava šola. Bile so stare številke časopisa „Emigrant“, enega izmed prvih norveških časopisov v novem svetu. Tam sta stala in brala. Iz Skareta niso bili vzeli s seboj bogve koliko knjig, morebiti kako pesmarico in domače evangelije, iz katerih je mati ob nedeljah brala, preden so zapeli cerkveno pesem. To je bilo vse. Ali ju je napravilo potovanje semkaj tako vedoželjna? Ali zima, ki sta jo prebila v maj-

hnem mestu lesnih žag na vzhodu, ali življenje v preriji? Morebiti so bili prav spomini na staro domovino, ki so se mešali s tukajšnjim življenjem. Hribi in fjordi so bili še sveži v duhu, zdaj pa je prišla prerijska puščava. Veliko stvari je bilo treba premišljati, veliko stvari primerjati in si o njih ustvariti svoje mnenje. Tam sta stala in brala neko poročilo iz San Franciscas. Obrnila sta se k Mortenu. „Kje leži to mesto?“ Ni bila malenkost, ko sta izvedela o tem in slišala o Tihem oceanu in o kopalcih zlata. Mortena je zabavalo pripovedovati. Brala sta dalje. Madison — kaj je to? Morten jima je moral natanko slediti. Oluf bi bil rad vedel, zakaj so si duhovniki zaradi svetega pisma tako skočili v lase. Ali tudi oni ne vedo prav natanko, kako je z Bogom? Anders se mu je smehljaj. Morten pa je moral razložiti, da vlada na vzhodu med norveškimi župniki cerkven spor. „Da, pa zakaj se prepirajo?“ Oluf se ni dal zlepa zadovoljiti. Njegove bistre oči so se iskrile od radovednosti. Da, da. Potem je bil tam neki članek iz Norveške. Neki skladatelj je umrl, kaj pa je to? In potem je stalo nekaj o političnem boju — o vrhovnem sodišču, kaj je to? Da, kar vprašaj spet Mortena! Med vsemi stvarmi so nastajale tako veliksanske razdalje. Fanta sta morala kar zatisniti oči, da sta jih merila. Nekega dne pa sta vsa v

zadregi prosila Mortena, naj jima pomaga napisati pismo. Da, kajpada, to bo že napravil. Komu pa bi rada pisala? Ah, nekemu tovarišu v domovini. Severinu Rönningenu, sosedovemu sinu iz Skareta. Da, da, pero in črnilo je tukaj, s čim naj torej pričnemo? Najprej s tem, da smo vsi zdravi in razen tega, da je oče dobil šest sto maalov zemlje, in nazadnje, da tukaj v Ameriki drvar, kakor je bil Abraham Lincoln, lahko postane predsednik vse dežele, kakor kralj. Torej njima se je zdelo, da mora Severin Rönningen v stari domovini to vedeti. Da. Pismo sicer ne bo šlo takoj na pošto, ampak šele spomladi, in zdaj še ni niti božič. Vendar storjeno je storjeno.

Ko sta odšla, je Morten nekaj časa obsedel in razmišljal, kaj takole pismo prijatelju v stari domovini pomeni. Da lahko tukaj drvar postane kralj — hm! Zdi se jima, da mora Severin to vedeti. In ko bo Severin nekega dne zrastel in šel v svoji domovini k volitvam, ali se bo tega spominjal? Kaj, če tisti, ki so prišli v Ameriko, ne pošiljajo domov samo denarja, ampak tudi ideje? Morten je premišljal o tem.

Učitelj Berg in Anton Noreng sta se nekaj časa spet malo postrani gledala. Kvartala sta, ali drug o drugem je trdil, da slepari. In tako sta si karte metala v glave. Ni bilo lahko biti stinjen dan in noč, mesec za me-

secem z drugim moškim na tako majhnem prostoru. Nazadnje prične človeku presedati. Postane mu slabo, če drugega le pogleda. Imela sta vsak svoje dneve, kdaj bo kdo krmil in molzel krave in kuhal. Nista pa izrecno določila, ali morata drug drugemu pomagati pri kidanju snega od koč do hleva. „Pojdi k vragu, če ne moreš tega sam opraviti,“ je rekel učitelj Jo. Anton pa ga je obdolžil, da krave slabo pomolze, da se ne potrudi dobro izprazniti vime. Zato je mleka manj in manj in razen tega ga popije sam polovico, kakor bi bil mlado prase. Jo Berg se je fantu smejal in rekel: „Če nisi zadovoljen, greš lahko, kamor hočeš. Saj palačo imaš menda že dogotovljeno na svojem posestvu.“ — „Da, ampak ta palača tukaj in krave in voli in vse, kar je, je prav tako moje kakor tvoje.“ — „Ne, kočja je moja — in krave in voli so moji. Ti stanuješ pri meni. Zdaj pa te bom kar prijel za vrat in vrgel skozi vrata.“

To je presegalo vse meje in mladi Anton bi se kmalu zaka-dil vanj. Ali stisnil je pesti in mu povedal resnico: „Ti nas vse skupaj varaš, mene, ki sem ti dal denar, da si kupil vse, kar je tukaj, in pa poroka, ki sta ti preskrbela posojilo, da si lahko šel na učiteljišče! Ti si in ostaneš lopov!“ — „Kaj si mi rekel?“ — „Lopov. Če hočeš, ti celo napišem. Lopov sem rekel.“ Jo Berg se je temu spet smejal, ampak

pograbil je hitro fanta, ga vrgel iz koč v sneg in zaprl za seboj vrata. Prav, Anton Noreng je imel dovolj. Nikoli več v svojem življenju se ne bo vrnil k temu prekletemu teslu. Hitro, hitro k Eriku Fossu, da se pritoži.

Prišel je gaziti skozi snežno morje in si utirati pot. Zrak je bil kolikor toliko čist, da je našel vsaj smer. Sicer so bile tudi tam kočje zasnežene, ampak dim mu bo že pokazal pot. Kmalu je prišel tako daleč, da ni videl ničesar več. Samo težko sivo zimsko nebo in sneg, sneg, kamor se je ozrl. Večkrat je gazil v njem do ramen. Tako zelo se je utrudil, da je zdaj pa zdaj obstal in pomislil: „Tukaj boš poginil, spomladi te bodo našli.“ Ampak, da bi se vrnil k Joju Bergu? Nikoli v svojem življenju.

Če bo nastal snežni vihar, ne bo mogel več najti ljudi. Zbogom, mati in oče! V grlu se mu je nabiralo ihtenje, dosti več kakor dvajset let ni imel. On, ki se nikoli ni hotel ničesar poštenega lotiti, dokler je bil v domovini! Samo mlečno kašo je jedel doma pri materi in bil materin ljubljencek. Šel je v Ameriko, da bi se bil ognil dela in šole, saj tam so ljudje brez tega obogateli, preden so našteli do tri. Zdaj je bil tukaj. O, ko ne bi bil nikoli odpotoval.

Končno je zagledal majhen dim, ki se je ločil od belosivega neba. Opoťekel se je v koč. Erik je sedel in krpal škornje.

„He, Anton, kaj greš po babico? Otrasi si sneg, fant! Tukaj je že tako dovolj hladno.“

Potem ga je poslušal, kako se je pritoževal nad Jojem Bergom. Anton je hotel v mesto in vložiti tožbo proti tovarišu, takoj ko se bodo pota zboljšala. Saj morata biti tudi v tej deželi zakon in pravica. Erik je zabijal žebelj v škorenj in mirno poslušal vse to in še marsikaj drugega.

Ko pa ga je fant prosil, da bi ostal pri njem, je mož z rjavimi brki nagubal čelo. Ne, niti en dan. Niti eno uro. Živež za zimo je bil razdeljen, delež Antona Norenga je bil pri Joju Bergu, in trgovca tudi ni bilo kar na drugi strani ceste.

„Če hočeš jesti, moraš deliti z Jojem.“

„Pa saj sem vendar rekel, da se nič več ne vrnem k temu teslu.“

„Potem umri od gladu,“ pravi Erik in krpa dalje.

Anton čaka. To je menda samo šala. Ali Erik precej časa dela mirno dalje, končno pogleda kvišku, začuden, da fant še stoji pred njim.

„Ali se ti toži po materi? Da, da. Ampak, če si bil tako nespamet, da si se družil s tem človekom, se moraš tudi sam pokoriti za to.“

„Ampak, kaj vendar... kaj vendar naj storim?“

„Če hočeš, si lahko izposodiš vrv pri meni, pa se obesi!“

Tedaj se je fant opotekel iz

koče. Nobenega drugega izhoda ni bilo. Spet se je moral odpraviti na isto pot skozi snežno morje. Kaj, če pride zdaj snežni vihar? Ah, še hujše stvari so, kakor vrniti se k Joju.

Ali v tem trenutku zasliši za seboj neki glas, Erik je prišel iz koče. „Halo! Če greš h komu drugemu in si tam izprosjačiš zavetje, pridem in te vržem ven. Tvoj živež je tam, kjer si si ga sam izbral.“

In spet si Anton utira pot skozi snežne zamete. Zdaj bi si rad rešil življenje, da bi se maščeval nad vso naselbino in posebej nad Jojem Bergom in Erikom Fossum.

Tega dneva ni nikoli pozabil.

V mraku sliši Jo Berg, kako se nekdo bliža koči. In ko vtakne fant glavo skozi vrata, ves osramočen in ponižan, mu prihrani prošnjo. „Pridi noter in se ogrej,“ pravi.

Tedaj pa se izkaže, da je Antonu ena noga ozebla in Jo mora po sneg in mu jo drgniti.

(Bo še)

Trgovec neznatne trgovnice se znajde na lepem v čudnem položaju: na levi in na desni njegove prodajalne so zgradili dve veleblagovnici. Prva nosi napis: Trgovina za vse. Druga pa: Največja veleblagovnica.

Trgovčič da napisati nad svoj lokal: Glavni vhod.

med nami v Argentini

Tombole

Poleg misijonske tombole v januarju v organizaciji Slovenske misijonske zveze prirejajo tudi krajevni domovi vsako leto svoje tombole za kritje stroškov. 27. februarja je bila na Pristavi v Castelarju, 6. marca v Slovenskem domu v Carapachayu in 20. marca v Slomškovem domu v Ramos Mejiji. Tombolske prireditve zberejo redno veliko število rojakov.

Duhovna obnova za mladino

Za mladino od končane osnovne šole do 16. leta starosti je bila enodnevna duhovna obnova v Domu duhovnih vaj Malinckrodt, Ruta 3, Km 39,5. Za fante je bila v nedeljo 13. marca in za dekleta na cvetno nedeljo, 3. aprila. Duhovne obnove se je udeležilo 44 fantov in 69 deklet. Vodil jih je dr. Rudolf Hanželič.

Mladinski sestanki

Zvezna odbora Slovenske dekliške organizacije in Slovenske fantovske zveze organizirata mesečno mladinske maše v cerkvi Marije Pomagaj,

ki jih daruje msgr. A. Orehar, in po skupnem zajtrku mladinske sestanke. Na prvo nedeljo v marcu je bila maša za rajnega pisatelja Karla Mauserja in tudi sestanek, ki so ga lepo organizirali in izvetli mladi, je bil posvečen Mauserju, ki so ga osebno poznali in vzljubili. Na aprilskem sestanku je govoril France Bergant o veliki noči in s skioptičnimi slikami pokazal kraje, kjer je Jezus trpel, umrl in vstal.

Začetek slovenskih šol

V nedeljo 13. marca je bila v Slovenski hiši začetna prireditev slovenskih osnovnih šol v Velikem Buenos Airesu. Ob 4 popoldne je bila v cerkvi Marije Pomagaj sv. maša za raj. Karla Mauserja. Maševal je msgr. Orehar. Po maši je bila v dvorani pravljica igra „Čudežne gosli“, ki so jo pripravili učenci šole škofa dr. Gregorija Rožmana iz San Martina v režiji Maksa Borštnika. Pred začetkom igre je predsednik šolskega odbora Rožmanove šole Janez Petkovšek pozdravil prvo učiteljico v San Martinu go. Francko

Miklavčič-Grudzienovo ob njeni 80-letnici. Otroci in njihovi starši so popolnoma napolnili prostorno dvorano.

Pouk se je začel v slovenskih šolah v soboto 19. marca.

Srednješolski tečaj rav. Marka Bajuka je imel v soboto 19. marca popoldne popravne izpite, vpisovanje in začetno sv. mašo, s poukom pa je začel v soboto 26. marca.

Srebrna maša g. Dejaka

Srebrnomašnik Anton Dejak, ki je bil posvečen 13. januarja 1952 v Buenos Airesu in je že 18 let slovenski izseljenski duhovnik v Franciji, je ob 25-letnici duhovništva obiskal rojake v Buenos Airesu in imel v nedeljo 27. marca srebrno mašo v cerkvi Marije Pomagaj. Z njim so somaševali msgr. Orehar, ki mu je tudi pridigal, p. Ciril Petelin, g. Gregor Mali in dr. Alojzij Starc. Poleg ribniških rojakov so se srebrne maše udeležili tudi nekateri sošolci in drugi rojaki.

Duhovne obnove za veliko noč

V tednu pred cvetno nedeljo so bile v slovenskih verskih središčih Vélikega Buenos Airesa duhovne obnove za veliko noč. V Berazateguiju jo je vodil dr. Alojzij Starc, v Carapachayu dr. Filip Žakelj in msgr. Orehar, v Castelarju dr. Franc Gnidovec, v Ramos Mejíji župnik Janez Markič in msgr. Orehar, v San Justu msgr. Orehar, v San Martinu g. France Grom in msgr. Orehar, v Slovenski vasi g. Jože Mejač CM in v Transradiu dr. Alojzij Starc.

Romanje Sanmartinčanov v cerkev Marije Pomagaj

V nedeljo 27. marca popoldne so rojaki iz San Martina romali v cerkev Marije Pomagaj v Slovenski hiši. Ob 4 popoldne je bila romarska sv. maša, med katero je msgr. Orehar podelil bolniško maziljenje 14 starejšim rojakom, po maši je bil kratek premor in pogostitev maziljenih, nato pa pete litanije in blagoslov z Najsvetejšim.

Meddobje

Izšla je št. 3-4 XV. letnika revije Meddobje, ki jo ureja France Papež in izdaja Slovenska kulturna akcija. Vsebina je naslednja: Papež: El desafo de Ivan Cankar (uvodnik); poezija in proza: Bert Priback: Polna vreča sanj, Vinko Beličič: Seme ognja, Milena Merlak: Brez naslova in še druge, Demostenes in njegova žena, Jože Krivec: Zemlja umira, Karel Rakovec: Soneti, Ted Kramolc: Kurir, Marjetice, Vladimir Kos: Praznovanje, Tri pesmi, Marjan Jakopič: Pesmi, Julius Slowacki-Tine Debeljak: Dve pesmi; razprave: Papež: Motiv doma in zdomstva pri Ivanu Cankarju, Lev Detela: Cankarjev umetniški svet lepote, pravičnosti in ljubezni, Milan Kopušar: Marija in sodobnost; kritike in presoje: Filozof France Veber — predstavljen svetu; sporočila: Jože Cukale: Solženicin v Kalcuti; srečanja: Lev Detela: V ognju groze plapolam; pogledi: Brumen: Zakaj več ne pišemo?, Lev Detela: Pesniški svet V. Tauferja; umetn. priloga: Gorše in B. Remec.

Slovenska kri iz roda v rod

Petošolci Srednješolskega tečaja ravnatelja Marka Bajuka — letnik 1975 — so napravili anketo, ki je danes priljubljen način, da se o kakem vprašanju izve mnenje manjšega ali večjega kroga ljudi. Vsak petošolec je poiskal kakega javnega delavca in mu zastavil troje vprašanj: 1) Kaj bi mi rekli ob odhodu iz tečaja? 2) Kako gledate na našo vlogo v slovenski skupnosti, posebej še v Argentini? 3) Kako se Vam zdi bodočnost slovenskega naroda? Odgovore na ta vprašanja so nato objavili v knjižici, ki nosi naslov „Slovenska kri iz roda v rod“ in ki je izšla ob tridesetletnici 1945-1975.

Knjižica ima uvod in zaključek. Za uvod je objavljen odličen govor pisatelja Zorka Simčiča na 21. slovenskem dnevu v San Justo. V zaključku pa je nekaj tehtnih misli zapisal razrednik petošolcev Pavle

Rant pod naslovom „Dijakom na pot“.

Odgovori naših javnih delavcev in delavk — eni krajši, drugi daljši — so izredno zanimivi, večinoma polni optimizma za slovenstvo doma in v tujini. Nekateri pa tudi bolj črnogledi in kritični. Smo pač svobodni ljudje z različnimi pogledi in je prav, da je vsakdo odkrito povedal svoje mnenje, čeprav ne bodo z njim vsi soglašali.

Mladina je dobila s to knjižico (56 strani) ne samo odgovore na tri postavljena vprašanja, ampak tudi poglede posameznih javnih delavcev na najrazličnejša slovenska vprašanja. Zato bi bilo prav, da bi slovenska mladina, zlasti študirajoča, pa tudi ostala, knjižico s premislekom prebrala in se tako poglobila v obstoječe slovenske probleme.

SmR

Z A S T A R Š E

Moderni psihologi svetujejo staršem, naj naredijo tabele z datumi in s vprašanji, na katere naj otroci vsak dan vpisujejo odgovore. Npr.:

- Ali sem molil jutranjo molitev?
- Ali sem se za šolo dobro pripravil?
- Ali sem bil pri igri tovariški?
- Ali sem ubogal starše in učitelje?
- Ali sem doma kaj pomagal?
- Ali sem upošteval prometne predpise?
- Ali sem naredil kakšno dobro delo?
- Ali sem molil večerno molitev?

Tečaj za organiste

V drugi polovici februarja je bil v Ljubljani 3-dnevni tečaj za cerkvene pevovodje in organiste. Tečaja se se je udeležilo 80 pevovodij in organistov iz ljubljanske nadškofije in Slovenskega primorja. Dopoldanski in popoldanski učni spored tečaja je zajel teoretično in praktično izobraževanje: zborovodstvo, zbor, osnove harmonije in kontrapunkta ter liturgično oblikovanje. Ob sklepu tečaja so udeleženci med bogoslužjem, ki ga je v stolnici opravil metropolit Pogacnik, peli zborovske pesmi pod vodstvom prof. Trošta.

Biseromašniki in zlatomašniki

60 let duhovništva praznujejo letos naslednji biseromašniki: iz ljubljanske nadškofije: Franc Belec, upok. profesor na škof. klas. gimnaziji, sedaj biva v Glincah v Ljubljani; Ciril Podržaj, upok. župnik, biva v Duhovniškem domu v Kamniku; Janez Vilfan, upok. župnik, begunec biva v celovski župniji; Janez Pintar, upok. katehet, begunec, biva v Italiji.

V mariborski škofiji: Franc Hrastelj, stolni dekan in prelat v Mariboru. Franc Rakun, upok. župnik v Framu; Matija Zadravec, župn. upravitelj pri sv. Andražu v Slovenskih goricah.

V apost. administraturi za Slov. primorje: Alojzij Koder-Mac, up. župnik v Vipolžah; Rafael Morel, up. župnik v Dolanah (šmihelu); Ivan Semič, up. župnik in dekan v Kanalu.

50-letnico duhovništva obhajajo letos naslednji zlatomašniki: v ljubljanski nadškofiji dr. Jože Pogacnik, nadškof in metropolit; dr. Marijan Dokler, upravitelj župnije Špitalič in soupravitelj župnije Motnik; Franc Mozetič, upravitelj župnije Sv. Gora pri Litiji; Gregor Mali, bivši župnik v Ajdovcu, sedaj v Buenos Airesu; Karel Dijak, franč. duhovnik v Kamniku.

Marib. škofija: Franc Kolenc, župnik in prodekan pri sv. Miklavžu pri Ormožu, Janez Sternad, up. župnik, biva pri sv. Tomažu pri Ormožu; Franc Horvat, bivši župnik v Vel. Dolencih, biva v ZDA.

Slov. primorje: Alojz Gulič, župnik v Podgorju.

Število duhovnikov v Sloveniji

Ljubljanska nadškofija: 1. januarja letos je bilo 366 škofijskih duhovnikov. Na ozemlju nadškofije je delovalo 346, drugod pa 20 duhovnikov; po svetu je še 144 duhovnikov iz ljublj. nadškofije. Skupno torej 510. Redovnih duhovnikov je v nadškofiji 167. Škofijskih bogoslovcev je v tekočem šolskem letu 62, gojencev malega semenišča pa 32. Vseh župnij je 298. Po zadnji vojni je bilo doslej ustanovljenih 23 župnij.

Mariborska škofija: 1. januarja letos je bilo 373 škofijskih duhovnikov, v škofiji jih deluje 333, po drugih škofijah Jugoslavije 10, v tujini pa 30. Od 333 doma delujočih jih je 158 starih nad 50 let. Redovnih duhovnikov je v škofiji 91. škof. bogoslovcev je 53 in v malem semenišču

novice iz Slovenije

37 gojencev. Župnij je 279, od teh 33 župnij nima lastnega župniškega upravitelja.

Slovensko primorje: 1. januarja letos je bilo 188 škof. duhovnikov ter 23 redovnih. 171 jih je delovalo v svoji škofiji, 17 pa drugod. Bogoslovcev je 17, v malem semenišču pa 15. župnij je 207.

Koroški Slovenci pri slov. škofih

14. marca so vsi slov. škofje sprejeli v Ljubljani zastopnike Narodnega sveta Koroških Slovencev pod vodstvom predsednika dr. Matevža Grilca in Zveze slovenskih organizacij na Koroškem pod vodstvom predsednika dr. Francija Zwitterja. V več kot 2-urnem pogovoru so gostje s Koroškega razložili škofom stanje slovenske manjšine in izrazili naslednje želje in prošnje:

1) Posredovali naj bi tako pri celovškem škofu kakor pri avstrijski škofovski konferenci ali po potrebi tudi v Vatikanu, da bi se izvedlo priporočilo celovške sinode glede materinega jezika pri poučevanju verouka.

2) Slovenščina naj bi bila upoštevana pri bogoslužju tudi v tistih župnijah, kjer so slovensko govoreči v manjšini, kakor je že zdaj upoštevana nemščina v tistih župnijah, kjer so nemško govoreči v manjšini.

3) Pri celovškem škofijskem ordinariatu naj bi bil nastavljen škofov vikar za Slovence, ki bi se avtoritativno zavzemal za pravice Slovencev na cerkvenem področju.

4) Bogoslovcem naj bi bila v letu, ko si sami izbirajo možnost študija, dana pravica, da študirajo na teološki fakulteti v Ljubljani ali Mariboru.

5) V župnijskih svetih naj bi bili Slovenci tako zastopani, da bodo pravice narodne manjšine, ki je tukaj v podrejenem položaju, zaščitene. Cerkev naj bi si bolj prizadevala za demokratične in humane odnose v koroški družbi.

Škofje so obljubili, da se bodo na pristojnih mestih zavzemali za spolnitev teh pravičnih želja.

Stoletnik dr. Jože Demšar

13. marca je v šentpetrski cerkvi v Ljubljani opravil zahvalno daritev ob stoletnici življenja prof. dr. Jože Demšar. Ob jubilanu so bili tisoči vernikov, vsi slovenski škofje in apostolski pronuncij v Jugoslaviji nadškof Cecchini ter okrog 200 narodnih noš. Ob vstopu v cerkev so stoletnika vsi pozdravili z aplavzom, pred oltarjem pa dekle in moški. Slavnostni govornik je bil ljublj. pomožni škof dr. Stanko Le-

nič in ga označil predvsem kot do-
brega človeka. Med mašo je pel šent-
petski zbor, kot gost pa tudi teno-
rist Anton Dermota. Slavljenec se je
na koncu zahvalil vsem, ki so prispe-
vali k njegovemu slavlju. Po cerkveni
slavnosti je bilo kosilo za goste v
župnišću. Šentpetska fara se je pri-
pravila na praznovanje s 3-dnevno
večerno duhovno obnovo, pri kateri
so govorili dr. Anton Trstenjak, ka-
nonik Vinko Vegelj in prelat dr.
Lojze Šuštar.

Pronuncij Cechini v Sloveniji

V marcu je prvič obiskal Slove-
nijo novi apostolski pronuncij v Ju-
goslaviji nadškof Michele Cecchini.
V Sloveniji je preživel teden dni in
v tem času obiskal ljubljanskega
nadškofa ter njune sodelavce, ure-
dništvo Družine, semenišče, teološko
fakulteto, civilne predstavnike Slo-
venije, se udeležil proslave stoletnice
duhovnika Demšarja, kjer se je sre-
čal z vsemi slov. škofi, obiskal pa tu-
di Maribor, Celje, Bled in nekatere
druge kraje v okolici Ljubljane. Z
verniki se je srečal v ljubljanski
stolnici. Ob veliki udeležbi vernikov
je maševal v slovenščini in med ma-
šo nagovoril zbrane v slovenskem
jeziku. Dejal je:

„Vsem prav iskren pozdrav! Ve-
seli me, da vas vidim v tako lepem
številu tukaj zbrane.

Prihajam med vas kot novo ime-
novani apostolski nuncij — zastop-
nik sv. očeta Pavla VI. Prinašam
vam njegov pozdrav in blagoslov.
Njemu je znana vaša vernost, vaša

zvestoba Cerkvi in iskrena vdanost
Petrovemu nasledniku. To ga veseli
in tolaži v njegovi odgovorni službi.
Za vse to vam je hvaležen.

Ko vam pošilja svoj blagoslov in
vas vključuje v svoje molitve, vas
prosi, da ohranite in poglobite svojo
vero. Vaše družine naj posnemajo
nazareško družino. Posebej skrbite
za solidno versko vzgojo otrok. Ta-
ko bo Jezus stalno med vami, z njim
pa njegov mir, radost in blagoslov.

Znano je, da je v vašem narodu
globoko ukoreninjeno češčenje Mate-
re božje. O tem govore številne božje
poti in lepe cerkve celo na visokih
gorah. Posnemajte svojo nebeško
Mater Marijo, pa bo ona tudi v pri-
hodnje vaša Mati in Pomočnica.

Ko vas kot papežev zastopnik z
veseljem prvič pozdravljam v vaši
stolnici, v vašem glavnem mestu, be-
li Ljubljani, prosim za vas in ves
narod od Vsemogočnega nebeški bla-
goslov in moč Svetega Duha, da bo-
ste vedno in povsod vzorni verniki
in državljani

Upam, da bom mogel svetega
očeta vedno znova razveseliti s spo-
ročilom o vaši zvestobi Bogu in Cer-
kvi, o vaši edinosti in napredovanju
duhovnega življenja.“

Smrti Duhovnikov

Jože Žolnir

V ptujski bolnišnici je 12. febru-
arja umrl upokojeni črešnjevski žu-
pnik, zlatomašnik Jožef Žolmir, ro-
jen v župniji Makole. Deloval je v

G. Polskavi, v Hočah, v Mariboru, v Žetalah, v Stranicah in v Črešnjevcu.

Martin Gorogranc

V Gotovljah pri Žalcu so se 2. marca poslovili od domačega župnika Martina Gorogranca, biseromašnika v 88. letu. Umrli je za posledicami zločinskega napada: počival je v kuhinji sredi dopoldneva, ko mu je neznanec otipaval žepe. Ko se je župnik prebudil, ga je tat skušal zabosti z nožem, ga tolkel s stolom, dokler ni stola razbil, potem pa ga še polil z vrelo vodo. 7 dni po napadu je podlegel poškodbam.

Rodil se je 1889 v župniji šmarje pri Jelšah, kot duhovnik pa deloval v Slovenski Bistrici, 40 let v Trbovljah, pri sv. Magdaleni v Mariboru, v šempetru v Savinjski dolini in 18 let v Gotovljah.

Miran Vodopivec

Konec januarja 1977 je v Innsbrucku umrl dr. Miran Vodopivec, docent salzburške univerze, duhovnik in zdravnik. Rodil se je 1922 v Mariboru, postal zdravnik in 1954 duhovnik. Dobil je posebno dovoljenje Pija XII., da je smel poleg duhovniške opravljati tudi zdravniško prakso. V teologiji je dosegel 2 doktorata, veljal pa je tudi za izrednega strokovnjaka v medicini ter bil član mednarodnih zdravniških združenj. Napisal je nad 250 člankov o medicini in nad 900 o teologiji.

Jožef Pogačar

V Nikolsdorfu na Vzhodnem Ti-

rolskem je 3. marca nenadno umrl župnik Jožef Pogačar, rojen v župniji Gorje pri Bledu, kot begunec posvečen 1947 v Briksnu. Kot kaplan in župnik je deloval v 11 župnijah na Tirolskem. Nekaj dni pred smrtjo je obhajal 65 let življenja.

Intervju z ljubljanskim nadškofom

V sobotni prilogi Dela je 12. marca izšel intervju z nadškofom Pogačnikom, ki ga je ponatisnila Družina dne 20. marca. Nadškof je na vprašanja uredništva Dela odgovarjal o mestu in vlogi Cerkve v slovenski „socialistični samoupravni“ skupnosti. Nadškof je dejal med drugim:

V naši zvezni in republiški ustavi pa tudi v zakonu o pravnem položaju verskih skupnosti je uzakonjena svoboda izpovedovanja vere. Kakor si vsi glavni forumi prizadevajo za izvedbo ustavnih in zakonskih določil, naj bi si, tako želimo, enako dosledno prizadevali za resnično svobodno izpovedovanje vere tudi in zlasti v praksi. Zakaj naj bi se na primer profesor ali uslužbenec bal biti član župnijskega pastoralnega sveta, ki je stroga verska dejavnost, iz strahu, da bo imel težave v službi? Ali zakaj naj ne bi prosvetni delavec, profesor ali učitelj, če vestno opravlja svojo službo, smel tudi brez strahu hoditi k maši? Saj smo pred zakonom vsi enaki. Težave delajo običajno le nižji organi iz krajevne organizacije. Tudi ti naj bi dosledno izvrševali določila ustave. Zato sem rekel, da je svobodno izpovedovanje vere v praksi še vedno ideal,

za katerega se moramo še veliko prizadevati...

Vernost je ukoreninjena že v človeški naravi sami, to priznava velik del današnje znanosti. Zato bo vera ostala, dokler bo živel človek, ohranila se bo tudi v vsaki socialistični skupnosti.

Cerkev želi nuditi pomoč posameznikom in človeški družbi ter vsaki človeški dejavnosti, daje smernice za dostojanstvo zakona in družine, za kulturni in gospodarski napredek kakor tudi za politično življenje.

Govoriti danes o nevarnosti tako imenovanega klerikalizma je prazen strah, o katerem Gorenjci pravijo, da je znotraj votel, od zunaj pa ga nič ni.

Kakšni problemi nas tarejo? Oh, to sami veste, ne zamerite, da omenim le nekatere. Želimo npr., da bi bile oblasti bolj širokosrčne pri objektov in da bi rade ustregle splošni želji določenega kraja. Razumete, daji dovoljenj za gradnjo kulturnih da nas škofo zelo skrbi in boli ateizacija šole in tako široko dovoljevanje splava. Vera, saj veste, vsak splav prepoveduje. Da nižji forumi versko življenje često ovirajo, kakor sem že omenil, ne boste menda oporekali. In še marsikaj drugega bi mogel potožiti.

Kako koristno bi bilo za našo skupnost, če bi tudi neverni člani naše družbe uvideli, kako vernost in moralnost, ki jo mi učimo, pozitivno vpliva na javno in zasebno blaginjo. Vera in morala dajeta družbi dobre in poštene državljane, ki se zakona

ne drže le iz strahu pred silo in kaznijo, temveč zaradi neprevarljive vesti.

Težave na Poljskem

Poljski škofje, zbrani 9. in 10. februarja v Varšavi, so spregovorili v obrambo katoliške revije Wiesz, ki so ji najnovejši ukrepi tako rekoč onemogočili izhajanje.

Versko preganjanje v Vietnamu

Zastopnik apostolskega sedeža p. Romeo Poncirolli je časnikarjem izjavil, da vesti o smrti saigonskega pomožnega nadškofa koadjutorja niso resnične. Povedal je, da je nadškof Franc Ksaver Nguyen Van Thuan živ, čeprav je zaprt in v slabem zdravstvenem stanju. Vietnamski begunci listi poročajo, da je zaprt še drug škof, Rafael Nguyen Van Diep iz Vinh-Longa kakor tudi 150 katoliških duhovnikov.

49-letni saigonski nadškof koadjutor je bil odpeljan v zapor maja 1975. Sprva je bil v neki župniji v hišnem zaporu, nato so ga odpeljali v zapor v Hošiminh. Tam je spločetka lahko prejemal pakete, ki so mu jih pošiljale redovnice. Pozneje so ga nagovarjali k samoobtožbi. Priznal naj bi, da ga je plačevala ameriška CIA, da je postal škof le na posredovanje ameriške vojske, da je vodil vietnamsko dobrodelno organizacijo, ki je pomagala beguncem iz „osvobojenih“ področij, da je v sorodstvu z nekdanjim južnovietnamskim predsednikom Diemom in da je delal protikomunistično propagando. Nadškof tega ni hotel pri-

znati in je le opisal svojo življenjsko pot, kar pa za samokritiko ni zadostovalo. Od tedaj ne sme več dobivati paketov in obiskov, z njim strogo ravna in je zdravstveno slab.

40-letnica obsodbe komunizma

Vatikanski radio je izjavil 18. marca, da je označitev brezbožnega marksističnega komunizma kot notranje perversnega, kot ga je opisal pred 40 leti Pij XI., veljavna še dandanes. Vatikanski radio je proslavil encikliko Divini Redemptoris, ki jo je objavil Pij XI. 19. marca 1937. Radijski napovedovalec je dejal, da je papež označil komunizem kot notranje izprijen in nespravljen s cerkvenim naukom in s krščanskim svetovnim nazorom. „Kdo lahko trdi v luči izkušnje 40 let, odkar je bila objavljena enciklika, da je bila papeževa sodba zgrešena?“, je dejal. „Osservatore Romano“ pa je objavil članek nemškega kardinala Josepha Koefnerja, predsednika zahodne nemške škofovske konference,

ki pravi, da je papežev dokument še zmeraj opozorilo za nas.

Rimska škofija

Papež Pavel VI. je nanovo uredil rimsko škofijo, ki je ena izmed škofij katoliške Cerkve; se pa razlikuje od drugih škofij samo v tem, da je škof rimske škofije papež sam, ki opravlja to nalogo s pomočjo svojega namestnika — kardinala. Rimska škofija obsega 933 km², ima 270 župnij, 636 cerkev in kapel, 93 dobredelnih zavodov, 497 vzgojnih zavodov, 1,847 škofijskih duhovnikov, 3.478 redovnih duhovnikov, 26 bogoslovcev, 5.568 članov moških redov in 15.500 redovnic. Od 2.730.000 oseb, ki bivajo na področju rimske škofije, je samo okoli 20.000 nekatoličanov. Vsako leto krstijo v rimski škofiji nad 90.000 otrok.

Umrli je pastor Hans Lilje

V mesecu januarju letos je umrl ena najbolj znanih osebnosti Svetovnega sveta Cerkva, pastor nemške luteranske Cerkve Hans Lilje. Bil

MOLITVENI NAMEN ZA MAJ

Splošni: Da bi vsi ljudje in vse ustanove imeli Marijo za učiteljico pri vsakodnevnem razpoznavanju božje volje.

Misijonski: Da bi bil po Marijinem posredništvu Jezus Kristus bolj poznan med muslimani.

je predsednik nemške evangeljske Cerkve in predsednik Svetovne luteranske zveze. Do skupščine v Nairobiju v letu 1975 je bil eden izmed šestih podpredsednikov Svetovnega sveta Cerkva.

Kardinal Suenens med anglikanci

Bruseljski nadškof kardinal Suenens uživa velike simpatije med anglikanci. Je osebni prijatelj sedanjega anglikanskega nadškofa iz Canterburyja Donalda Coggana, kot je bil prijatelj tudi prejšnjega Mihaela Pemseya. Letos je bil povabljen na oxfordsko univerzo, kjer bo imel štiri govore.

Začetek propadanja velikega naroda

Čikaški nadškof kardinal John Cody je ob četrti obletnici, odkar so uzakonili v Združenih državah Amerike splav, dejal, da je bil ta zakon začetek propadanja velikega naroda, tj. ameriškega naroda. Podobno je izjavil tajnik severnoameriške ško-

fovske konference msgr. James Mc Hugh. Rekel je namreč, da je za reševanje demografskih problemov potrebno pospeševati pravično porazdelitev bogastva, ne pa propagirati splav in sterilizacijo, ki pomenita propad morale in kulture.

Politična izobrazba katoliške mladine

Dne 29. in 30. januarja t.l. je bilo v Avstriji zborovanje katoliške mladine iz Avstrije, Zahodne Nemčije, Švice in Lichtensteina. Na zborovanju so obravnavali vprašanje politične izobrazbe katoliške mladine. Ugotovili so, da je sicer katoliška mladina agilna na vseh področjih, razen na političnem, na katerem potem vladajo marksisti.

Pornografija in žena

Pornografija žali dostojanstvo žene. Zato je sramotno, da oblastva dovolijo prodajanje pornografskih publikacij in prikazovanje pornografskih slik v televiziji — tako izjavlja listina škofovske konference v Venezueli.

Verski tisk na Madžarskem

Na Madžarskem je več verskih skupnosti, ki tiskajo razne časopise. Imajo tri tednike, tri petnajstdnevne, štiri mesečnike, en dvomesečnik in tri revije, ki izhajajo vsake štiri mesece. Na Madžarskem je nekaj več kot 10 milijonov prebivalcev, ki so se pred nekaj leti takole opredelili: rimskih katoličanov je 60%, kristjanov vzhodnega obreda je 2,5%, protestantov je 26,8% in Judov 4,3%.

HUMOR

Zdravnik pacientu:

„Na vino pa kar pozabite!“

Pacient:

„Veste, jaz lahko nanj pozabim samo, če pijem.“

— — —

Pijanček modruje:

„Če grem takoj domov, sploh ni bilo vredno priti v gostilno. Če grem malo kasneje, bo doma hudo. Če sploh ne grem, bo prišla pome. Ostane mi samo ena možnost: ta, da grem v drugo gostilno.“

— — —

Kirurg:

„Ali bi mi mogli plačati operacijo, če bi se mi zdela potrebna?“

Pacient:

„Ali bi se vam zdela potrebna, če bi jo mogel plačati?“

— — —

„Hm, slaniki — to je nekaj zame!“

„Kaj so vam tako všeč?“

„Slaniki ne, ampak tista žeja ki pride za njimi.“

— — —

Žena: „Kaj si počel, preden si se poročil?“

Mož: „Vse, kar me je bilo volja.“

„Sosed mi je rekel, da sem vol. Kako naj ga tožim?“

„Napiši kratko tožbo, pošlji jo na sodišče in dodaj predpisane koleke in živinozdravnikovo potrdilo, da nisi vol.“

— — —

„Vi morate popiti vsaj štirikrat več vode kot vina na dan.“

„Nemogoče! Na dan popijem tri litre vina, kaj naj potem popijem še dvanajst litrov vode?“

— — —

Starejši gospe so postregli na obisku z viskijem. Ta pravi:

„Dobra je ta pijača, le to je čudno, da ima prav tak okus kot zdravila, ki jih je moral moj pokojni mož jemati trikrat na dan.“

— — —

„Res lepo hišo imaš.“

„In če pomisliš, da sem imel skraja le svojo pamet, nič drugega..!“

„Saj to je tisto, čisto iz nič si začel.“

— — —

Človeku je težko, ko ugotovi, da gre tudi brez njega. Še težje pa mu je, če to ugotove drugi.

KJE JE KAJ

UVODNIK	Romanje k Materi v Luján (-mrn-)	257
VERSKI ČLANKI	Prikazovanje Mariji v Fátimi (S. Zamjen)	277
	Srečanje s Kristusom v zakramentih	287
NAŠA VPRAŠANJA	Slovensko dušnopastirstvo v Argentini (msgr. Anton Orehar)	264
SODOBNA VPRAŠANJA	Delo, še dolžnost in potreba? (A. Horvat)	283
KAREL MAUSER	Prinesel sem v srcu domovino v tuji svet	260
	Pesmi Karla Mauserja	262, 263
LEPOSLOVJE	Romarska pesem (V. Vodušek)	258
	Zmagoslavje Vnebohoda (M. Merlak)	258
	Binkoštni praznik (V. Beličič)	259
	Znamenje (E. Cevc)	290
	Da se zazro (Vl. Kos)	296
V DRUŽINI	Stara in nova podoba družine (A. Trstenjak)	292
ZA MLADINO	Marija in mladi	302
ROMAN	Izseljenci (Johan Bojer-Božo Vodušek)	304
NAVICE	Med nami v Argentini	309
	Novice iz Slovenije	312
	Svetovne novice	316

Leto XLIV

Maj 1977

Št. 5

Mayo Nº 5

duhovno življenje

je slovenski verski mesečnik, ki ga
izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar);
urejuje uredniški odbor.

Editor responsable: msgr. Antonio
Orehar — Ramón L. Falcón 4158,
1407 Buenos Aires, Argentina.

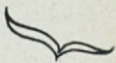

Registro de la propiedad Intelectual
No. 1-313.507

Tiska Vilko s. r. l., Estados Unidos 425,
1101 Buenos Aires, Argentina.

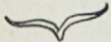
POVERJENIKI

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna,
Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.
ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass
Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.
Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304
St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103,
USA.

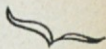
KANADA: Ivan Marn, 131, Treeview
Drive, Toronto 14, Ontario, Canada.

TRST: Marijina družba, Via Risorta 3,
Trieste, Italia.

ITALIJA: Zora Piščanec, Riva Piazzu-
tta 18, Gorizia, Italia.

AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mo-
horjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA

Letna naročnina v Argentini in obmej-
nih državah je 3.000 pesov; v ZDA in
Kanadi 9 dolarjev; v Avstriji 160 šilin-
gov; v Italiji 5.000 lir; drugje proti-
vrednost dolarja.

DENARNA NAKAZILA NA NASLOV:

Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158,
1407 Buenos Aires, Argentina.

Zunanja oprema in stalna zaglavja
„Duhovnega življenja“ in „Božjih ste-
zic“: Stane Snoj.

„Vstani, vzemi dete in njegovo mater in beži v Egipt in bodi tam, dokler ti ne porečem; Herod bo namreč dete iskal, da bi ga pogubil“ (Mt 2, 13). Tako je angel naročil Jožefu.

To naročilo je prineslo Mariji bridko trpljenje. Zapustiti domovino, domače ljudi in razmere, napotiti se v tujo deželo, med nepoznane ljudi, ki govorijo tuj jezik, je trdo; za člana izvoljenega ljudstva pa je bilo posebno trdo iti med pogane prebivati.

„In vstal je, vzel dete in njegovo mater še ponoči in se umaknil v Egipt“ (Mt 2, 14), poroča kratko evangelist Matej — a koliko begunskega gorja se skriva za temi kratkimi besedami.

Škof dr. Gregorij Rožman